

Załącznik
do zarządzenia Nr 162/07
Wojewody Podkarpackiego
z dnia 28 sierpnia 2007 r.

KALENDARZ WYBORCZY

Termin wykonania czynności wyborczej	Treść czynności wyborczej
do dnia 19 września 2007 r.	podanie do publicznej wiadomości wyborców zarządzenia Wojewody Podkarpackiego o przeprowadzeniu wyborów uzupełniających;
do dnia 29 września 2007 r.	podanie do publicznej wiadomości wyborców, w formie obwieszczenia, informacji o okręgu wyborczym, jego granicach i numerze, liczbie wybieranych radnych oraz o wyznaczonej siedzibie Gminnej Komisji Wyborczej;
do dnia 29 września 2007 r.	zawiadomienie Komisarza Wyborczego w Krośnie o utworzeniu komitetów wyborczych zamierzających zgłaszać listy kandydatów na radnego;
do dnia 1 października 2007 r.	zgłaszanie do Komisarza Wyborczego w Krośnie kandydatów na członków Gminnej Komisji Wyborczej w Tarnowcu;
do dnia 4 października 2007 r.	powołanie przez Komisarza Wyborczego w Krośnie Gminnej Komisji Wyborczej w Tarnowcu;
do dnia 19 października 2007 r. do godz. 24 ⁰⁰	zgłaszanie Gminnej Komisji Wyborczej list kandydatów na radnego;
do dnia 19 października 2007 r.	zgłaszanie do Wójta Gminy kandydatów na członków Obwodowej Komisji Wyborczej;
do dnia 28 października 2007 r.	przyznanie przez Gminną Komisję Wyborczą numerów dla zarejestrowanych list kandydatów;
do dnia 28 października 2007 r.	powołanie przez Gminną Komisję Wyborczą Obwodowej Komisji Wyborczej; podanie do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia informacji o numerze i granicach obwodu głosowania oraz o wyznaczonej siedzibie obwodowej komisji wyborczej;
do dnia 3 listopada 2007 r.	rozplakatowanie obwieszczenia Gminnej Komisji Wyborczej o zarejestrowanych listach kandydatów na radnego zawierających numery list, dane o kandydatach umieszczone w zgłoszeniach list wraz z ewentualnymi oznaczeniami kandydatów i list;
do dnia 4 listopada 2007 r.	sporządzenie spisu wyborców w urzędzie gminy;
16 listopada 2007 r. godz. 24 ⁰⁰	zakończenie kampanii wyborczej;
dnia 17 listopada 2007 r.	przekazanie przewodniczącemu Obwodowej Komisji Wyborczej spisu wyborców;
dnia 18 listopada 2007 r. godz. 6⁰⁰ - 20⁰⁰	przeprowadzenie głosowania;

1707

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY JEŻOWE NA LATA 2006 - 2015

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	3.5. Ochrona przyrody
2. ZAŁOŻENIA OGÓLN	3.5.1. Parki krajobrazowe
3. ZAWARTOŚĆ PROGRAMU:	3.5.2. Obszary Chronionego Krajobrazu
3.1. Analiza aktualnego stanu środowiska wraz z krótką oceną dotychczasowej polityki ochrony środowiska i gospodarki odpadami w Gminie Jeżowe	3.5.3. Rezerwaty przyrody
3.2. Analiza tendencji rozwojowych gminy w zakresie ochrony środowiska	3.6. Ogólne zasady zagospodarowania obszaru chronionego krajobrazu
3.2.1. Ochrona powietrza atmosferycznego	3.7. Zanieczyszczenia powietrza
3.2.2. Ochrona przed hałasem	3.7.1. Komunikacja jako źródło zanieczyszczeń powietrza
3.2.3. Elektromagnetyczne promieniowanie nie jonizujące	3.7.2. Ogrzewanie lokalne (niska emisja)
3.2.4. Zaopatrzenie w wodę. Analiza tendencji rozwojowych gminy w zakresie ochrony zasobów wodnych	3.8. Hałas
3.3. Analiza tendencji rozwojowych gminy w zakresie ochrony zasobów wodnych	3.9. Degradacja gleb
3.3.1. Kanalizacja i oczyszczalnie ścieków	3.10. Degradacja roślinności
3.3.2. Istniejące oczyszczalnie ścieków	3.11. Świat zwierząt
3.3.3. Oczyszczalnie ścieków będące w budowie	3.12. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
3.4. Środowisko przyrodnicze, w tym różnorodność biologiczna i krajobrazowa	3.13. Zewnętrzne źródła zagrożeń dla środowiska przyrodniczego w Gminie Jeżowe
	3.14. Plan gospodarki odpadami
	4. HARMONOGRAM, KOSZTY I SPOSOBY FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU
	5. OPRACOWANIA ŹRÓDŁOWE I LITERATURA
	6. OBJAŚNIENIA

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Gminny Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami opracowano na podstawie:

- Art. 17 i 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami),
- Art. 14 ust. 3 i 6 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami).

2. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Program spełnia wymogi przepisów szczegółowych określonych w Ustawie – Prawo Ochrony Środowiska, Ustawie o odpadach, Ustawie Prawo Wodne i przepisach związanych z gospodarką środowiskiem i ochroną jego elementów.

Część strategiczna programu określa cele nadrzędne, długo i krótkoterminowe oraz pakiety działań w poszczególnych sektorach i obszarach Programu i jest zgodna z Polityką Ekologiczną Państwa i kompatybilna z następującymi dokumentami:

- Strategią Gminy Jeżowe,
- Strategią Powiatu Niżańskiego,
- Strategią Województwa Podkarpackiego,
- Programem ochrony środowiska oraz planem gospodarki odpadami Powiatu Niżańskiego,
- Programem ochrony środowiska oraz planem gospodarki odpadami Województwa Podkarpackiego,
- Istniejącymi strategiami i programami sektorowymi Gminy Jeżowe
- Istniejącymi opracowaniami eksperckimi z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami oraz projektami rozbudowy i modernizacji infrastruktury na terenie gminy,
- Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Podkarpackiego
- Planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeżowe

3. ZAWARTOŚĆ PROGRAMU:

3.1. Analiza aktualnego stanu środowiska wraz z krótką oceną dotychczasowej polityki ochrony środowiska i gospodarki odpadami w Gminie Jeżowe

Gmina Jeżowe leży w województwie podkarpackim. Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizycznogeograficzne (według J. Kondrackiego) Gmina Jeżowe należy do mezoregionu Zapadliska Przedkarpackiego.

Powstało ono w okresie trzeciorzędu. Ruchy górotwórcze spowodowały ugięcie się przedpola Karpat i powstanie w/w obniżenia.

Starsze podłoże reprezentowane jest przez utwory prekambryjskie. Bezpośrednio na prekambryze spoczywają utwory trzeciorzędowe reprezentowane przez kilkusetmetrowej grubości warstwy ilów z cienkimi przewarstwieniami piasków drobnoziarnistych.

Główne rysy ukształtowania terenu związanego z fałdowaniami alpejskimi, oraz związanych z nimi przekształceń starszych struktur tektonicznych na przedpolu Karpat, ustaliły się pod koniec trzeciorzędu. Znaczne zmiany budowy geologicznej i rzeźby terenu przyniosła dopiero epoka lodowa.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez plejstoceńskie gliny, piaski i żwiry z narzutami skał północnych (skandynawskich). Najmłodszymi tworami geologicznymi są piaszczyste utwory holocenu przewarstwione mułami i glinami.

Piaski eoliczne skumulowane są w wydmach utworzonych w wyniku przewiania piasków lodowcowych w okresach suchego klimatu po jego ustąpieniu. Przedstawiają się jako przedłużone, prostolinijne albo trochę zgięte wzgórza.

Długi pas wydm piaszczystych ciągnących się z zachodu na wschód wyznacza północną granicę gminy, za którą rozciąga się długa płaska równina pod Kończycami (ok. 600 ha). Z powodu trudności z odpływem wody doszło do uformowania się torfowiska.

Morena denna lodowca, czyli wszelkiego rodzaju materiał skalny transportowany przez lodowce, został odłożony pod postacią zwałowisk żwiru i piasku. Osadziły się również liczne skupiska gliny zwałowej, ciągnące się z zachodu na wschód południowym krańcem gminy od miejscowości Kamień do Cholewianej Góry, dalej wzgórzem aż do Nartu Nowego. Piasek i słabo rozwinięte żwiry piaszczyste widać w niżej położonych miejscach.

Na północ od opisanego obszaru glin w Cholewianej Górze i Nowym Narcie znajdują się piaski lodowcowe rozciągające się aż do wzgórza, na którym leżą wsie Jata i Sójkowa. Piaski te zawierają drobne kawałki głazów narzutowych.

Wsie te leżą na wzgórzu utworzonym z gliny morenowej zawierającej liczne kawałki granitu.

Na północ od wspomnianego wzgórza znajdują się już opisane uprzednio piaski lodowcowe (duny) porośnięte obecnie lasem sosnowym.

W miejscowościach Groble, Sibigi, Krzywdy odślaniają się z wierzchu piaski pochodzenia lodowcowego. Na dawnych podmokłych łąkach Grobel utworzyły się torfowiska.

Pod względem geomorfologicznym gmina Jeżowe położona jest na obszarze Kotliny Sandomierskiej. Jest to teren płaski, równinny, położony ok. 200 m n.p.m., z niewielkimi wzniesieniami (211,0 do 219,0 m n.p.m.).

Cechą charakterystyczną w morfologii są kilkunastometrowej wysokości wydmy piaszczyste (przesypy, duny).

Obszar gminy należy do niziny Sanu. Najbardziej dostępnym i eksploatowanym surowcem jest piasek pobierany ze złoża piasku Jeżowe - Pikuły. Żwiry eksploatowane są lokalnie przez mieszkańców na własne potrzeby budowlane w sposób bezplanowy. Przyczynia się to do dewastacji terenu¹.

We wschodniej części gminy w miejscowości Krzywdy powstała w 1994 r. kopalnia gazu ziemnego należąca do Sandomierskiego Zakładu Górnictwa Nafty i Gazu. Obecnie trwają poszukiwania dalszych złóż.²

Obszar gminy jest pod wpływem oddziaływania klimatu czarnomorskiego. W okresie jesieni i zimy przeważają wiatry zachodnie. Ważną rolę w okresie lata w wegetacji roślin odgrywiają ciepłe południowo wschodnie wiatry, o prędkości średnio 3,6 m/s.³

Roczna suma opadów waha się w granicach 600 - 700 mm. Niekorzystnie na rozwój roślin wpływają przymrozki (liczba dni z przymrozkami wynosi 120-135).

Czas trwania pokrywy śnieżnej zajmuje 50 - 60 dni.⁴

Średnia temperatura w miesiącach V - IX jest zbliżona do temperatury optymalnej, co przy dość dobrej wilgotności powietrza oscyluje w granicach 16,5 °C.

Zanieczyszczenie powietrza nie jest duże, związane przede wszystkim z emisją w obrębie zabudowy miejscowości (potrzeby bytowe, ogrzewanie).

Dużym bogactwem regionu są lasy stanowiące pozostałość po Puszczy Sandomierskiej, otaczające wielkim pierścieniem miejscowości gminy. Lasy na terenie gminy zajmują powierzchnię 3 862,5 ha, co stanowi około 31% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia lasów państwowych pozostaje we władaniu Nadleśnictwa Rudnik oraz Nadleśnictwa Kolbuszowa. Wśród kompleksów leśnych występujących na terenie gminy wydzielono lasy posiadające status lasów ochronnych. Łączna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 1 576,7 ha, co stanowi 41 % ogólnej powierzchni lasów.⁵

Użytki leśne użytkowane są przez dwa nadleśnictwa: zachodni obszar przez Nadleśnictwo Kolbuszowa, wschodni i północny przez Nadleśnictwo Rudnik. Lasy obszaru Nadleśnictwa Kolbuszowskiego otaczają miejscowości Stary Nart, Nowy Nart, Cholewiana Góra.

Wśród gatunków drzewiastych sosna zajmuje 80%, następnie brzoza, olcha, dąb, buk. Przeciętny wiek drzewostanu wynosi 50 lat, zasobność 210 m³/ha, przyrost 3,85 m³/ha.⁶

Podstawowymi pozyskiwanymi sortymentami drzewnymi są: surowiec tartaczny iglasty i liściasty, surowiec kopalniakowy, drewno użytkowe iglaste i liściaste stosowe, żerdzie iglaste, drewno opałowe.

Część terenów leśnych przylega do obszaru chronionego Krajobrazu Sokołowsko Wilczowolskiego.

Występuje tu wiele rzadkich i chronionych gatunków roślin. Do najciekawszych należą: mącznica lekarska, bluszcz pospolity, widłak goździsty, kopytnik pospolity, marzanka wonna, długosz królewski, czosnek siatkowaty, storczyk plamisty, grzązel żółty.

Z fauny spotykany jest kruk czarny, myszołów, dzięcioł czarny i duży, kraska, sowy, kania ruda, wydra, gronostaj, bobry. W lasach występuje licznie borówka czernica, w mniejszym stopniu borówka brusznicza i malina, oraz masowo grzyby.

Na terenie dzierżawionym przez Koło Łowieckie „Knieja” ze Stalowej Woli podstawowymi gatunkami łownymi są: jelen europejski, sarna, dzik, zając, kuropatwa, bażant.

Całość lasów to lasy ochronne: wodochronne z cennymi fragmentami rodzimej przyrody.

Kompleksy leśne w obrębie tego obszaru stanowią otulinę pobliskiego zbiornika retencyjnego Maziarnia o powierzchni 150 ha lustra wody w pobliskiej Wilczej Woli. Dostosowany jest do sportów wodnych, kąpeli i wędkowania.⁷

Pagórkowate wzniesienia o łagodnych stokach, szachownica użytków zielonych, zagajniki i zadrzewienia oraz bezpośrednie sąsiedztwo w/w obszaru leśnego wpływa dodatkowo na walory krajobrazowe i może dostarczyć wielu pozytywnych wrażeń estetycznych.

W pobliskim Narcie Nowym istnieje piękny kompleks parku podworskiego, zawierający cenne okazy flory (między innymi tulipanowiec). W obecnym stanie kompleks ten wymaga renowacji i regularnych prac pielęgnacyjnych.

Obszar zachodni gminy jest atrakcyjnym miejscem dla osób szukających spokoju i doceniających piękno przyrody.

Największy powierzchniowo obszar administrowany jest przez Nadleśnictwo Rudnik. Kompleks leśny otacza obszar gminy łukiem biegnącym północnym brzegiem z zachodu na wschód. Miejscowości Groble, Sibigi, Jeżowe Pikuly, Zalesie, Sójkowa bezpośrednio przylegają do kompleksu.

Przeważają gleby bielcowe, rdzawe i płowe, brunatne, murszowe i torfowe.

Z gatunków drzewiastych dominuje sosna, następnie jodła, świerk, modrzew, brzoza, olsza, dąb, jesion, buk, grab.

Nadleśnictwo planuje utrzymanie trwałego i zrównoważonego rozwoju lasów na podstawach ekologicznych w celu pełnienia przez nie wielorakich funkcji, takich jak: środowiskotwórczych, społecznych, ochronnych i gospodarczych. Planuje się dalsze udostępnianie lasów dla społeczeństwa. Planuje się dalszy rozwój turystyki pieszej, rowerowej, konnej, budowę zbiornika retencyjnego na terenach leśnych⁸.

W nawiązaniu do powyższych założeń nadleśnictwo organizuje polowania dewizowe i prowadzi gospodarstwo łowieckie.

Występujące gatunki zwierząt: jelen, daniel, sarna, dzik, wilk, lis, jenot, borsuk, kuna, piżmak, z ptaków chronionych bocian czarny. Populacja bociana białego występuje licznie na całym obszarze gminy, daje się zauważyć tendencję wzrostową. Wynika ona z faktu zaniku intensywnej produkcji rolnej.

Koło Łowieckie „Jeleń” z terenu Gminy Jeżowe liczy 26 członków i dzierżawi 7 tys. ha użytków. Pozostałą część użytkuje wcześniej wymienione koło „Knieje” ze Stalowej Woli.

Tereny zamknięte zajmuje ośrodek hodowli łowieckiej nadleśnictwa.

Obiekty turystyczne godne zainteresowania znajdują się w leśnictwie Groble przy trasie Groble - Pikuly, w otoczeniu wielogatunkowego starodrzewia znajduje się zabytkowa kilkusetletnia modrzewiowa osada leśna tzw. „Poislówka”.

Lasy chłopskie zajmują łączną powierzchnię 1 160,68 ha użytków leśnych, co stanowi 29,5% całej powierzchni zajmowanej przez grunty leśne. Stanowi to 9,4% powierzchni całkowitej gminy.⁹

Powyższe wartości wskazują, że jest to czynnik znaczący w lokalnej gospodarce.

Stan lasów chłopskich jest pod względem zagospodarowania w większości zadowolający a pod względem sanitarnym i zdrowotnym dobry. Natomiast lasów serwitutowych

pod względem zagospodarowania jest dobry, kryterium sanitarno - zdrowotne jest bardzo dobre.

Gospodarka w lasach prowadzona jest zgodnie z Operatami Urzędzeniowymi i zgodnie z ustawą o lasach. Nadzór prowadzi specjalista służby leśnej Nadleśnictwa Rudnik.¹⁰

Lasy są w większości przyległe do dużych kompleksów lasów państwowych. Występują w nich cenne grupy drzew, stąd propozycja powołania trzech rezerwatów przyrody na terenie gminy. Ponadto istnieją grup drzew o specyficznych walorach, rosnące w sąsiedztwie obiektów o szczególnej wartości zabytkowej.

Z zestawienia i opisu użytków widać, że w wyniku samosiewu oraz nasadzeń nie uwidocznionych w ewidencji powstało ok. 131 ha nowych lasów.

Powierzchnia do zalesienia w obrębie Gminy Jeżowe wynikająca z granicy rolno-leśnej wynosi 1 005,86 ha. Natomiast rolnicy zadeklarowali 545 ha gruntów rolnych i nieużytków.

Gmina Jeżowe ma powierzchnię 12 377 km² i jest podzielona administracyjnie na 12 sołectw:

- Cholewiana Góra, Pogorzałka,
- Groble, Sibigi,
- Jata,
- Jeżowe Centrum,
- Jeżowe Kameralne,
- Jeżowe Podgórze,
- Jeżowe Zagościnniec,
- Krzywdy,
- Nowy Nart,
- Stary Nart
- Sójkowa,
- Zalesie.

Pod względem hydrograficznym teren gminy leży w strefie wododziałowej rzeki San i w niewielkim stopniu, w części zachodniej gminy, rzeki Łęg, będących dopływami Wisły Z zachodu na wschód przepływa przez gminę niewielka rzeka zaznaczona na mapach w górnym biegu jako Głęboka (Jeżówka). Bierze ona swój początek w sąsiedniej gminie w miejscowości Podlesie. Początkowo płynie na północ, skręcając na wschód we wsi Cholewiana Góra. Płynie przez łąki do miejscowości Jeżowe Kowale łącząc się tam z potokiem Jeżowskim będącym kanałem odwadniającym tereny lasu Pogorzałka i Gwoździec. Przez miejscowość Jeżowe ciek wodny uregulowany jest na całej długości. W miejscowości Jeżowe Pikuly kieruje się na północ i w okolicach Rudnika wpada do Sanu. W okolicy lasu Załuże łączy się z dużym kanałem melioracyjnym ciągnącym się z pół w Jeżowie Okolisko.

Od północnego – zachodu sąsiaduje ona z: Gminą Bojanów w powiecie stalowowolskim, od północy z Gminą Nisko

i od północnego - wschodu z Gminą Miasto Rudnik leżącymi w powiecie niżańskim, od wschodu i południowego – wschodu z Gminą Miasto Nowa Sarzyna leżącą w powiecie leżajskim, od południa z Gminą Kamień leżącym w powiecie rzeszowskim, od południowego – zachodu z Gminą Raniżów i zachodu Gminą Stary Dzikowiec leżącymi w powiecie kolbuszowskim,

Średnia gęstość zaludnienia Gminy Jeżowe wynosi około 81 osób/km².

Tabela nr 1. Demografia według danych Urzędu Gminy na koniec 2005 r.

L.p.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Cholewiana Góra	857
2	Pogorzałka	140
3	Groble	644
4	Sibigi	241
5	Jata	618
6	Jeżowe	5 123
7	Krzywdy	500
8	Nowy Nart	453
9	Sójkowa	523
10	Stary Nart	398
11	Zalesie	542
RAZEM		10 039

Liczba mieszkańców ogółem – 10 039

Liczba miejscowości – 46

Liczba wsi – 11

Liczba części miejscowości – 36 (w tym przysiółków 6, części wsi 30).

Stan zanieczyszczenia środowiska podano niżej przy omówieniu poszczególnych komponentów środowiska. Ogólnie można powiedzieć, iż gmina Jeżowe należy do mniej zanieczyszczonych rejonów województwa podkarpackiego. W szczególności w chwili obecnej większość kotłowni węglowych **w obiektach należących do Gminy** została zamieniona na ekologiczne kotłownie opalane gazem ziemnym lub olejem opalowym lekkim. Podobnie w zakresie hałasu przemysłowego, nie ma większych problemów nierozwiązanych, pozostaje nieunikniony hałas komunikacyjny.

Nieuporządkowana jest sytuacja w zakresie zbierania odpadów komunalnych oraz odprowadzania ścieków – w tym zakresie Gmina Jeżowe musi być doinwestowana.

Należy w dalszym ciągu rozbudowywać infrastrukturę służącą oczyszczaniu ścieków.

3.2. Analiza tendencji rozwojowych gminy w zakresie ochrony środowiska

3.2.1. Ochrona powietrza atmosferycznego

Opracowanie „Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2004 roku” Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie (Rzeszów 2004) określa szczegółowo stan czystości środowiska w województwie.

Zakres pomiarowy czystości powietrza obejmuje pomiary 24 - godzinne stężeń zanieczyszczeń podstawowych tj. SO₂, NO₂, pyłu zawieszonego oraz dodatkowo stężenia metali ciężkich w pyłe zawieszonym. Dokonywano również pomiarów miesięcznego opadu pyłu.

W zakresie SO₂ stężenia średnioroczne w województwie podkarpackim nie przekroczyły dopuszczalnego stężenia tego zanieczyszczenia w powietrzu. Stężenia średnioroczne SO₂ w obrębie Gminy Jeżowe wyniosło około 4 µg Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 1999 r/m³ ¹¹. (w 1999 r. w rejonie Niska wyniosło około 44 µg/m³)¹². Zatem rejon Jeżowego jest jednym z najmniej skażonych terenów województwa pod względem zanieczyszczenia SO₂.

Podobnie w zakresie stężeń NO₂ w skali województwa należy stwierdzić, iż średnioroczne stężenie tego zanieczyszczenia w województwie podkarpackim nie przekroczyły dopuszczalnego stężenia tego zanieczyszczenia w powietrzu. Gmina Jeżowe należy również do mniej zanieczyszczonych rejonów – stężenia średnioroczne NO₂ wynoszą 20 – 24 µg/m³, średnio ok. 22 µg/m³ ¹³ (w 1999 r. w rejonie Niska wyniosło około 49 µg/m³)¹⁴

W zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM 10 Gmina Jeżowe jest również jednym z czystszych terenów

województwa, stężenia te wynosiły 15 – 25 µg/m³, średnio ok. 20 µg/m³ (w 1999 r. w rejonie Niska wyniosło 55 - 104 µg/m³).¹⁵

Porównując wyniki badań z lat wcześniejszych, publikowanych corocznie przez WIOŚ w Rzeszowie należy stwierdzić tendencję spadkową stężeń podstawowych zanieczyszczeń na terenie gminy, co związane jest między innymi z działaniami proekologicznymi (wymiana kotłowni węglowych na zasilane paliwem ekologicznym: gaz ziemny lub olej opałowy lekki).

Reasumując – stan czystości powietrza w rejonie opisywanej gminy jest zadowalający. Rejon ten jest jednym z czystszych rejonów województwa podkarpackiego.

Na terenie Gminy Jeżowe nie ma dużych jednostek organizacyjnych, które w przyszłości będą musiały uzyskać pozwolenie zintegrowane, według wstępnego wykazu WIOŚ Rzeszów. W gminie funkcjonują zakłady w branżach jak w tabeli:

Tabela Nr 2 - Podstawowe branże działalności gospodarczej w Gminie Jeżowe w 2005 r.

BRANŻA	2005
Producyjna, w tym:	
♦ wyrób koszy wiklinowych	15
♦ stolarstwo	5
♦ pozostałe	1
OGÓLEM	21
Handlowa, w tym:	
♦ artykułami spożywczo - przemysłowymi	41
♦ gastronomia	6
♦ prod.-handl.-usł.	5

◆ pozostałe	14
OGÓLEM	66
Usługowa, w tym:	
◆ zakłady remontowo-budowlane	43
◆ usługi transportowe	16
◆ usługi leśne	16
◆ usługi ślusarskie	5
◆ mechanika pojazdowa	6
◆ pozostałe	39
OGÓLEM	125
RAZEM BRANŻE	212

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Jeżowe.

Zakłada się, na podstawie obserwacji działań zachodzących w krajach „starej” Unii, jak również analizując politykę państwa (nakładanie wyższych opłat na mniej przyjazne środowisku nośniki energii), że dotychczasowe małe kotłownie węglowe będą sukcesywnie zamieniane na kotłownie opalane paliwem ekologicznym, (czyli gazem lub olejem opalowym). Tendencje te są doskonale widoczne w obiektach zarządzanych przez gminę. Szeroko zakrojona kampania edukacyjna uświadamiająca konieczność stosowania alternatywnych źródeł ciepła, jak również uświadamiająca zagrożenia wynikające z niskotemperaturowego spalania odpadów, oraz prezentacja zysków wynikających z dokonywania termorenowacji budynków, zmotywują mieszkańców do modernizacji centralnego ogrzewania w budynkach mieszkalnych z opalanych węglem, na gazowe lub na olej opalowy, jak również uświadomią zyski wynikające z oszczędnego jej używania.

Z pośród 10 obiektów będących w zarządzie Gminy Jeżowe, tylko 2, tj., Szkoła Podstawowa z Gimnazjum i Gminny Ośrodek Kultury w Jeżowym – Podgórzu posiadają kotłownie opalane węglem kamiennym – pozostałe kotłownie zostały przekształcone w kotłownie opalane gazem ziemnym.

3.2.2. Ochrona przed hałasem

Hałas jest specyficznym czynnikiem zanieczyszczającym środowisko. Charakteryzuje się dużą ilością źródeł i powszechnością występowania – hałas jest powodowany w środowisku głównie przez:

- ruch transportowym hałas komunikacyjny,
- działalność przemysłową hałas przemysłowy,
- aktywność rekreacyjną hałas pozostały.

Przy indywidualnym odbiorze wrażeń hałasowych, a przy tym silnie zależnym od miejsca zamieszkania, za powszechny, nie stwarzający uciążliwości, przyjmuje się poziom niższy od 55 dB.

W Gminie Jeżowe, podobnie jak w innych gminach, głównym sprawcą zagrożeń akustycznych jest komunikacja drogowa.

Gmina posiada stosunkowo dobrze rozwinięte elementy systemu komunikacyjnego.

Przez gminę przebiega połączenie kolejowe węzłów Skarżysko Kamienna – Przeworsk i zelektryfikowane dwutorowe relacji Rozwadów - Przeworsk.

Występuje tu również skrzyżowanie połączeń drogowych. Sieć dróg w gminie wynosi 171,5 km, w tym:

- droga krajowa nr 19 Lublin-Rzeszów - 6,5 km
- droga wojewódzka nr 861 Bojanów-Kopki - 19,5 km

- drogi powiatowe nr 42744 Jeżowe-Pikuły-Rudnik
nr 42757 Zalesie-Korabina
nr 42756 Cisów Las-Nowy Nart
nr 42760 Jeżowe-Nowy Nart
nr 42761 Nowy Nart-Szwedy
nr 42762 Sójkowa-Pogorzałka-Cholewiana Góra Dudziki
nr 42763 Jata-Zalesie-Sójkowa
nr 42764 Groble-Krzywdy-Wólka Łętowska
nr 42765 Łętownia dojazd do stacji kolejowej

o łącznej długości - 42 km

- drogi gminne - o nawierzchni asfaltowej - 14,5 km
- o nawierzchni ulepszonej - 17,6 km
- o nawierzchni nie ulepszonej - 45,5 km
- o nawierzchni gruntowej - 25,9 km

o łącznej długości - 103,5 km

Wskaźnik gęstości dróg krajowych i wojewódzkich w gminie wynosi 21,6/100 km² przy średniej krajowej 75,8 km/100 km².

Gmina nie posiada informacji o prowadzonych na jej terenie badaniach hałasu komunikacyjnego, dlatego nie można stwierdzić, czy natężenie i charakter ruchu pojazdów na omawianym odcinku drogi, nie przekracza wartości uznawanych za dopuszczalne, tj. 60 dB w dzień i 50 dB w nocy. Budynki mieszkalne na odcinku drogi na terenie gminy Jeżowe wzniesione są w odległości około 15 m od krawędzi jezdni, w luźnej zabudowie. Większość z nich jest osłonięta drzewami i krzewami, stanowiącymi barierę dźwięku.

Biorąc pod uwagę charakter drogi oraz jej obciążenie komunikacyjne, jak również charakter taboru, należałoby przeprowadzić badania hałasu na odcinku tej drogi, a następnie w oparciu o nie podjąć decyzję o dalszych działaniach mających na celu ograniczenie emisji hałasu adekwatne do wielkości problemu.

Tym niemniej, Rada Gminy Jeżowe zabiega, aby Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, w zakresie budowy odcinka drogi S-19 przyjęła wariant polegający na wyniesieniu odcinka tej drogi w miejscowości Jeżowe, na estakadę, natomiast przebieg drogi wojewódzkiej nr 861 został położony na nowy szlak, poza terenem zabudowanym, od strony północnej, z lokalizacją węzła na przecięciu z nowym szlakiem drogi wojewódzkiej nr 861)¹⁶

Ponadto, na terenie gminy znajduje się sieć dróg gminnych, które z uwagi na ich charakter oraz natężenie ruchu nie stanowią źródła ponadnormatywnego hałasu.

Innym źródłem hałasu, jest hałas przemysłowy. Funkcjonujące na terenie gminy Jeżowe podmioty, ze względu na charakter produkcji oraz lokalizację, nie są źródłem ponadnormatywnego hałasu.

3.2.3. Elektromagnetyczne promieniowanie nie jonizujące

W zakresie promieniowania nie jonizującego należy wymienić obiekty linii napowietrznych wysokiego napięcia będące źródłem oddziaływania elektromagnetycznego promieniowania nie jonizującego, stanowiącego pewne zagrożenia dla ludzi.

Podobne są oddziaływania pól elektroenergetycznych wytwarzanych przez urządzenia radiokomunikacyjne (nadajniki radiowe i telewizyjne, radiolinie, radiotelefony i urządzenia radiolokacyjne). Szkodliwe oddziaływanie elektromagnetycznego promieniowania nie jonizującego ujawnia się przy długotrwałym przebywaniu człowieka w strefach wpływu pól, w postaci zmian dolegliwości wzroku, układu i sercowo naczyniowego, a w skrajnych przypadkach układzie hormonalnym, w krwi i szpiku kostnym.

Dostatecznym środkiem zabezpieczającym przed wpływem tego promieniowania jest ustanowienie stref ograniczonego użytkowania terenu, gdyż jego intensywność maleje ze wzrostem odległości od źródła.

Przybliżone zasięgi tych sfer określają odpowiednie przepisy, np.:

- Anteny nadawczych stacji radiowych i telewizyjnych – od kilkudziesięciu do kilkuset metrów,
- Napowietrzne linie wysokiego napięcia i elektroenergetyczne – od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów,
- Anteny stacji bazowych, sieci radiotelefonicznych i radiotelefonów przewodnych – od kilku do kilkudziesięciu metrów,
- Anteny urządzeń radiolokacyjnych i radiolinii – są określane indywidualnie, w zależności od charakterystyki anteny.
- Urządzenia przemysłowe i medyczne – w obrębie pomieszczeń z urządzeniami.

Na teren Gminy Jeżowe, przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV, relacji Sokołów Małopolski – Jeżowe, a pozostałe to linie magistralne 15 kV zasilające lokalne stacje transformatorowe.

Na całej długości przebiegu linii 110 kV przez teren Gminy Jeżowe, prowadzi ona przez tereny wolne od jakiegokolwiek zabudowy, użytkowane rolniczo, jako grunty orne i tereny leśne.

Ponadto w północnej części gminy, w terenie niezabudowanym, w bliskiej odległości drogi krajowej nr 19, zlokalizowane są 3 anteny telefonii komórkowej.

Jak z powyższego wynika, źródła elektromagnetycznego promieniowania nie jonizującego, na terenie Gminy Jeżowe nie są istotnymi w problemie stanu środowiska i dotyczą bardzo ograniczonego obszaru. Jest to, więc zagadnienie lokalne.

3.2.4. Zaopatrzenie w wodę. Analiza tendencji rozwojowych gminy w zakresie ochrony zasobów wodnych

3.2.4.1. Wstęp

Woda jest najpowszechniejszym rozcieńczalnikiem, stąd rozcieńcza emitowane do środowiska prawie wszystkie zanieczyszczenia. Dlatego też ochrona wód jest najważniejszym po ochronie powietrza problemem w ochronie środowiska.

Ochrona wód polega na zapewnieniu ich najlepszej jakości, w tym w utrzymaniu ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez:

- utrzymanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach,

- doprowadzenie jakości wód **powierzchniowych** co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Poziom jakości wód jest określony **wprowadzoną klasyfikacją wód podziemnych, wód powierzchniowych płynących i stojących**, określającą dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń charakterystycznych wskaźników z uwzględnieniem ilości substancji w wodach oraz stopnia zdolności funkcjonowania ekosystemów wodnych.

3.2.4.2. Występowanie wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Jeżowe oraz możliwości ich wykorzystania

3.2.4.2.1. Hydrografia terenu

Gmina Jeżowe położona jest w obrębie Kotliny Sandomierskiej, na pograniczu Płaskowyżu Kolbuszowskiego i Równiny Tarnobrzeskiej.

Płaskowyż Kolbuszowski obejmuje zachodnią część gminy Jeżowe. Jest to centralna wysoczyzna Kotliny Sandomierskiej, ograniczona ze wszystkich stron wyraźnymi krawędziami. Krawędź północna, w postaci stoków ostańcowych pagórków opada ku Równinie Rozwadowskiej, niżej o 50 – 60 m. Skłon północny porożcinany jest dolinami dopływów Sanu. Krawędź wschodnią płaskowyżu stanowią podcięcia erozyjne Sanu. W podłożu występują ility miocenne, miejscami przykryte żwirami przyniesionymi przez rzeki karpackie, czasem przemieszanych z materiałem północnym.

Wschodnia część gminy to fragment Równiny Tarnobrzeskiej, która odpowiada jednostce geomorfologicznej pod nazwą Równiny Rozwadowskiej, mającej kształt trójkąta, a obramowanej dolinami Wisły i Sanu. Zbudowana jest głównie z piasków, a poprzecinana jest dolinami rzecznyymi, np. doliną Łęgu.

Rzeki Gminy Jeżowe:

- rzeka Rudna, na długości 22,3 km będąca zlewnią mniejszych rzek i potoków, takich jak jej prawy dopływ:
 - Groble,
- i jej lewe dopływy
 - Głęboka (Jeżówka), z lewobrzeżnym dopływami
 - ❖ Kanałem Narciańskim
 - ❖ Kubalówką
 - Okolisko

W Jeżowie Kowalach znajduje się sztuczny zbiornik utworzony w obniżeniu terenu (naturalny i częściowo pogłębiony) akumulujący wodę z potoku Jeżówka.

Brak jest innych naturalnych cieków wodnych i większych zbiorników.

Wody podziemne reprezentowane są przez trzeciorzędowy poziom wodonośny. Występuje on na głębokości ok. 200 m. Posiada ciśnienie hydrostatyczne rzędu kilkunastu atmosfer. Jego wody są silnie zmineralizowane i zawierają znaczne ilości siarkowodoru.¹⁷

Wody czwartorzędowe mają przeważnie zwierciadło swobodne na głębokości od 1,0 do 5,0 m. Poziom wodonośny zawiera wolną wodę w porach i szczelinach piasków i żwirów przedzielonych często wkładami gliny i ilów. Mineralizacja tych

wód jest znacznie mniejsza niż wód trzeciorzędowych, lecz posiadają one znaczne ilości żelaza i manganu, niekiedy też ślady siarkowodoru.

Bardzo duże zasoby wody znajdują się na terenie miejscowości Jeżowe Pikuly, gdzie również ma swoją lokalizację ujęcie wody pitnej i przepompownia.¹⁸

3.2.4.2.2. Zarys budowy geologicznej

Pod względem geologicznym, Gmina Jeżowe należy do Zapadliska Przedkarpackiego, którego dno, schodzące uskokami pod górotwór karpacki wypełnione było w miocenie osadami morskimi (mało odpornymi ilami), które stanowią obecnie podłoże geologiczne całej Kotliny Sandomierskiej, przy czym wraz z dźwiganiem Karpat, podnoszony był również jej obszar, który następnie był erodowany przez wody wycinające głębokie rynny zasypywane następnie materiałem wynoszonym z gór; kierunek odpływu wód był wyraźnie ku wschodowi. Łądołód zdarł utwory staroczwartorzędowe a następnie w czasie recesji wody fluwioglacjalne zasypywały osadami pagóry morenowe, np. na obrzeżu Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Powierzchniowe utwory czwartorzędowe reprezentowane są także przez piaski i żwiry rzeczne oraz przez piaski eoliczne, tworzące ciągi wydymowe, przewiane w kierunku wschodnim. Wkraczający w holocen las spowodował podniesienie się wód gruntowych i unieruchomienie wydym a także zatorfowanie płytkich dolinek. Natomiast stopniowe wylesienie obszaru w ostatnich tysiącach spowodowało akumulację mąd, a Wisła spychana jest nadal ku północy, podcinając krawędź Wyżyny a tym samym rozszerzając zasięg samej Kotliny, która stanowi formę erozyjną; fazy erozji i akumulacji były związane raczej z ruchami tektonicznymi, a jej nachylenie w kierunku północnym było wynikiem działania karpackich dopływów Wisły.¹⁹

3.2.4.2.3. Warunki hydrogeologiczne terenu

Teren gminy znajduje się w zlewni rzeki San i jej dopływu Rudna w obrębie Równiny Tarnobrzeskiej i Płaskowyżu Kolbuszowskiego.

Rudna przepływa przez tereny o charakterze rolniczym i jest wraz z Jeżówką odbiornikiem ścieków z istniejących na terenie gminy oczyszczalni oraz z terenów wiejskich.

Wg „Stanu Środowiska w woj. podkarpackim w 2004 r.” na obszarze Gminy Jeżowe Rudna posiada klasy czystości jak w tabeli Nr 2,

Tabela 2. Klasy czystości rzeki Rudna na odcinku w Gminie Jeżowe

L.p.	Ocena	Klasa czystości
1	Fizykochemiczna	I
2	Sanitarna	I
3	Ogólna	I

Jak należy sądzić, stan czystości rzeki Rudna odzwierciedla niski poziom uprzemysłowienia jej zlewni, tym niemniej mogą występować charakterystyczne dla terenów wiejskich drobne punktowe źródła zanieczyszczeń w postaci nielegalne zrzuty ścieków sanitarnych, oraz ekspansywnej uprawy pól.

Wody Rudnej wymagają utrzymania ochrony przed zanieczyszczeniem, przez dalszą rozbudowę systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, oraz przez zmniejszenie

zanieczyszczonych dopływających do niego z terenu zlewni, w postaci wypłukiwanych z terenów użytkowanych rolniczo nawozów i środków ochrony roślin, poprzez wprowadzanie nowoczesnych technik upraw, pozwalających na ograniczanie ilości i rodzaju środków ochrony roślin.

3.2.4.2.4. Możliwości wykorzystania wód podziemnych

Obszar gminy należy do dorzecza górnej Wisły, do zlewni Sanu. Największym ciekim jest Rudna, posiadająca wraz ze swymi dopływami przeciętne zasoby wodne, mniejszą zmienność przepływów, małe nasilenie procesów erozyjnych i przewagę wzebrań wiosennych. Średnie odpływ dla rzek na terenie Gminy Jeżowe charakteryzuje się dużą zmiennością, związaną z płytkim zaleganiem wody gruntowe. Odpływ podziemny jest mały, a piaszczysto – gliniaste podłoże cechuje się dobrą wodonośnością. Teren gminy należy do jednostki hydrogeologicznej określanej jako „system dolin czwartorzędowych zapadliska przedkarpackiego”, w którym miąższość (grubość warstwy) utworów wodonośnych sięga od 15 – 60 m, a wydajność studni 20 – 150 m³ h⁻¹.²⁰

Studnie kopane charakteryzują się zmienną wydajnością uzależnioną bezpośrednio od opadów atmosferycznych.

Pozostałe studnie kopane służące mieszkańcom na potrzeby inne jak domowe nie posiadają opracowanych dokumentacji geologicznych określających ich zasoby eksploatacyjne, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem wodnym w ramach zwykłego korzystania z wód nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.

Wszystkie miejscowości gminy są zwodociągowane. Długość sieci wodociągowej wynosi 103,8 km i zaopatruje 2 037 gospodarstw domowych, wykorzystujących w skali roku około 270 000 m³ wody.²¹

W gminie istnieje ujęcie wody Jeżowe – Pikuly i przepompownia w miejscowości Cholewiana Góra, która podaje wodę do Nartu Nowego, Nartu Starego, Pogorzałek i Cholewianej Góry.

Woda jest czerpana z trzech studni wierconych, zlokalizowanych na terenie wsi Groble, z głębokości do 27 m i wydajności średniej 1 500 m³/dobę.²²

3.2.4.2.5. Ochrona wód podziemnych

Szczególnej ochronie podlegają wody podziemne i obszary ich zasilania, z uwagi, że stanowią one podstawowe źródło zaopatrzenia ludności w wodę. Stąd też należy zmniejszyć ryzyko zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania, a także utrzymać w równowadze zasoby tych wód.

W tym celu określono obszary ochronne zbiorników wód podziemnych i głównych zbiorników wód podziemnych, podlegających szczególnej ochronie.

Przy planowaniu i realizacji przedsięwzięć powinny być stosowane rozwiązania, które ograniczą zmianę stosunków wodnych do rozmiarów niezbędnych, ze względu na specyfikę przedsięwzięcia i w czasie, gdy zachodzi czasowa konieczność zmiany stosunków wodnych.

Wschodnia części gminy Jeżowe leży na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych, który obejmuje wody występujące

w piaskach i żwirach czwartorzędowych. Poziom wodonośny jest powierzchniowy, pozostający w bezpośrednim kontakcie z powierzchnią, reagujący wprost na istniejące warunki hydrologiczne. Zbiornik ten jest słabo izolowany od powierzchni gruntu i jest narażony na zanieczyszczenia z powierzchni ziemi. Stąd też zbiornik ten wymaga szczególnej ochrony, to jest tworzenia obszarów ochronnych w formie lasów, parków krajobrazowych i obszarów ochrony wód podziemnych po szczegółowym ich rozpoznaniu. Stąd też ochrona GZWP jest zadaniem najważniejszym.²³

Ochronę zasobów wód podziemnych prowadzi się przez ustanawianie stref ochronnych źródeł i ujęć wody. Przez strefę ochrony źródła wody i ujęcia wody rozumie się obszar poddany zakazom, nakazom i ograniczeniom w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody, obejmujący ujęcie wody, źródło wody lub jego część oraz grunty przylegające do ujęcia i źródła wody (zasobów wód podziemnych).

Strefę ochrony dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i pośredniej. Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje grunty, na których zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody; jeżeli czas przepływu wody od granicy obszaru zasilania do ujęcia jest dłuższy od 25 lat, strefa ochronna powinna obejmować obszar wyznaczony 25-letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych wyznacza się na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej tego ujęcia.

Stąd na właścicieli gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej może być nałożony obowiązek zlikwidowania nieczynnych studni i ognisk zanieczyszczeń, oraz stosowania określonych upraw rolnych i leśnych.

Z uwagi na to, że strefę ochronną wyznacza się na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej, wszystkie ujęcia wód podziemnych winny posiadać aktualną dokumentację hydrogeologiczną z zatwierdzonymi zasobami wodnymi z określoną dopuszczalną depresją eksploatacyjną. Przy określaniu terenów ochronnych, zakazów i nakazów dotyczących użytkowania gruntów na terenie ochrony pośredniej, należy uwzględnić warunki infiltracji zanieczyszczeń do ujmowanego poziomu wodonośnego, co można dokonać w oparciu o dokumentację hydrogeologiczną.

Ochrona wód podziemnych to działalność zmierzająca do zapewnienia zarówno dostatecznej ilości i odpowiedniej jakości wód podziemnych. Rozróżnia się czynną i bierną ochronę wód podziemnych. Czynna ochrona polega przede wszystkim na likwidacji ognisk zagrożenia. Elementami biernymi ochrony wód podziemnych są tak zwane strefy ochronne, w których obowiązują zakazy i ograniczenia różnych czynności gospodarczych. Elementem czynnym w strefie ochronnej może być nakaz usunięcia lub zabezpieczenia potencjalnego ogniska zagrożenia, do których zaliczamy składowiska odpadów stałych, nieszczelności w urządzeniach kanalizacyjnych, tereny niewłaściwego magazynowania surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych, emisje pyłów i gazów, wody powierzchniowe będące odbiornikami dużej ilości ścieków, obszary przechowywania i intensywnego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, tereny rolniczego wykorzystywania gnojowicy, oraz źródła zanieczyszczeń na terenie obszarów gospodarczych jak: nieszczelne doły kloaczne, szamba, gnojowniki, stajnie i chlewnie.

Stąd dla ochrony wód podziemnych należy na bieżąco kontrolować szczelność zbiorników bezodpływowych na ścieki, przewodów kanalizacyjnych i obiektów oczyszczalni ścieków, oraz szczelność zbiorników na gnojowicę oraz nawóz naturalny, a także szczelne podłoże magazynów ze środkami ochrony roślin i nawozami sztucznymi.

Gmina powinna wykonać szczegółową inwentaryzację rozmieszczenia bezodpływowych zbiorników na ścieki i zobowiązać właścicieli do ich uszczelnienia i przeprowadzenia próby szczelności. Gmina nie przeprowadziła działań mających na celu określenie stopnia uszczelnienia szamb.

Szczególnej kontroli wymagają zbiorniki i przewody stacji paliwowych, co jest realizowane w oparciu o lokalny monitoring wód wglębnych.

Zgodnie z art. 58 Ustawy Prawo Wodne strefę ochronną ustanawia w drodze rozporządzenia Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody. Do wniosku o ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej dołącza się dokumentację hydrogeologiczną. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody organ właściwy do wydania Pozwolenia Wodno-Prawnego i kopię wydanej decyzji przekazuje Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

3.2.4.2.6. Ochrona wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych przedstawiono na przykłdzie stanu czystości rzeki Rudna na terenie Gminy Jeżowe, opisany w rozdziale 3.2.4.2.3. - Warunki hydrogeologiczne terenu. Brak jest danych o stanie czystości pozostałych cieków wodnych.

Budowę urządzeń służących do oczyszczania ścieków winno się realizować zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych, stąd w zamierzeniach szczegółowych w poszczególnych gminach należało wykorzystać ankiety wypełnione z początkiem 2003 r. w ramach prac KPOSK.

Ww. program na terenie gminy powinien doprowadzić wody powierzchniowe do takiego stanu, by spełniały one wymagania wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, rekreacji i chowu ryb.

Głównym zadaniem ochrony zasobów wód powierzchniowych, a także powiązanych z nimi zasobów wód podziemnych, jest zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń w nie oczyszczonych ściekach komunalnych. Konieczna jest, zatem pilna budowa nowych i rozbudowa istniejących systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych. Zakres szczegółowy tych zamierzeń podano dalej przy omawianiu systemów kanalizacyjnych i oczyszczalniach ścieków.

Przy realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska na te zamierzenia powinno się zwrócić szczególną uwagę, by zapewnić mieszkańcom gminy i przyszłym pokoleniom przyjazne i czyste środowisko.

3.2.4.3. Zaopatrzenie w gminy w wodę

3.2.4.3.1. Zasoby wód podziemnych

W oparciu o zasoby GZWP na terenie gminy funkcjonuje ujęcie w miejscowości Jeżowe – Pikuły o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kategorii „B” wynoszących 240,0 m³/h.

3.2.4.3.2. Cieki powierzchniowe

Obszar gminy należy do zlewni rzeki Wisły, dorzecza rzek:

- Rudnej - lewego dopływu Sanu
- Łęgu - prawego dopływu Wisły

Do Rudnej wpada biegnąca niemal przez teren całej gminy Jeżówka. Obie rzeczki mają bieg uregulowany.

Ponadto na terenie gminy jest szereg bezimiennych cieków, okresowo wysychających, oraz naturalny zbiornik wodny, utworzony w obniżeniu terenu w miejscowości Jeżowe – Kowale, o powierzchni lustra wody około 2 ha.

3.2.4.3.3. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Gminy Jeżowe 100 % gospodarstw posiada dostęp do sieci wodociągowej²⁴, której długość wynosi 103,8 km. Obecnie 2 037 gospodarstw jest przyłączonych do sieci wodociągowej, zużywając średnio w roku około 270 tys. m³ wody.

Ujęcie wody czerpie wodę z 3 studni wierconych, zlokalizowanych na terenie miejscowości Groble, o głębokości 27 m p. p. t., i średniej wydajności 240 m³/h.

Sporadycznie ludność zaopatruje się w wodę ze studni kopanych w osadach czwartorzędowych na wierzchowinie z wód szczelinowych.

W Planie Rozwoju Regionalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006 zamierzono, w dziale Rozwój Infrastruktury Technicznej, wykonana zostanie modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej.

Tab. Nr 3. Harmonogram realizacji zadań w zakresie systemu zaopatrzenia w wodę w Gminie Jeżowe w latach 2006 - 2010 i 2011 – 2015 i ich koszt w tys. zł.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lata		
		2006 - 2010	2011 - 2015	2004 - 2015
1	Modernizacja sieci wodociągowej na odcinku od drogi krajowej w kierunku Bładków (wymiana rur azbestowych na rury z PCV) z 400 m przyłączeniem w Jeżowie Zagościńcu.	0,0	Brak wyceny	
2	Budowa odcinka sieci wodociągowej do Nowego Osiedla w Jeżowie Podgórzu.	500,0	0,0	516,5
3	Modernizacja urządzeń stacji uzdatniania wody w Jeżowie Podgórzu.			

3.3. Analiza tendencji rozwojowych gminy w zakresie ochrony zasobów wodnych

3.3.1. Kanalizacja i oczyszczalnie ścieków

3.3.1.1. Stan aktualny gospodarki ściekowej oraz przyjęte kierunki strategiczne w Gminie Jeżowe

Na terenie gminy istnieje 1 duża oczyszczalnia ścieków oczyszczająca ścieki socjalno – bytowe z 4 miejscowości należących terytorialnie do Jeżowego, oraz 2 mini oczyszczalnie ścieków przy szkołach w Cholewianej Górze i Groble. W sumie na terenie gminy jest wykonanych 38,6 km kanalizacji sanitarnej. Obecnie z możliwości oczyszczania ścieków korzysta 687 gospodarstw rolnych, co stanowi około 30% wszystkich gospodarstw gminy.

3.3.1.2. Przyjęte kierunki strategiczne

Gmina Jeżowe posiada opracowany w 2003 r. „Kompleksowy program gospodarki ściekowej dla Gminy Jeżowe”, który jest sukcesywnie realizowany.

Na dzień przygotowywania nn. Opracowania zostały przygotowane projekty techniczne dla kanalizacji miejscowości Cholewiana Góra, Pogorzałka i Gęsiny. Dla pozostałych miejscowości dokumentacja techniczna jest w przygotowaniu.

Do końca 2011 roku planowane jest zakończenie budowy kanalizacji sanitarnej wraz z modernizacją istniejącej oczyszczalni

ścieków dla całej Gminy Jeżowe. Do wybudowania pozostało bez przykanalików:

- Jeżowe Kameralne do realizacji 12,84 km,
- Groble do realizacji 9,76 km,
- Cholewiana Góra do realizacji 16,26 km,
- Jata do realizacji 9,76 km.
- Krzywdy do realizacji 15,18 km,
- Pogorzałka do realizacji 4,50 km,
- Zalesie do realizacji 10,98 km,
- Sibigi do realizacji 5,44 km,
- Nowy Nart do realizacji 10,94 km,
- Sójkowa do realizacji 8,08 km,
- Stary Nart do realizacji 11,05 km,
- Rozbudowa oczyszczalni

W zakresie gospodarki wodnej należy podejmować działania zmierzające do poprawy bilansu wodnego i retencjonowania wody poprzez wprowadzanie zadrzewień ochronnych i fito-melioracyjnych, a przede wszystkim poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej.

W Programie podano wytyczne uporządkowania gospodarki wodnościekowej, przez:

- budowę gnojowników i oczyszczalni przydomowych na ścieki sanitarne, gdy nie ma możliwości korzystania z kanalizacji sanitarnej
- zakazy stosowania środków ochrony roślin trudno rozkładalnych w glebie i długo w niej zalegających,
- egzekwowanie zakazu urządzania dzikich składowisk śmieci, w szczególności w pobliżu cieków wodnych.

Tabela Nr 4. Istniejące i projektowane docelowe systemy kanalizacyjne do oczyszczalni w Jeżowie²⁵

L.p.	Wyszczególnienie informacji	Jednostka	Nazwa miejscowości													Razem		
			Jeżowe Centrum	Jeżowe Zagoścień	Jeżowe Kameralne	Jeżowe Podgórze	Croble	Sibigi	Krzywdy	Jata	Sójkowa	Zalesie	Cholewiana Góra	Pogorzałka	Nowy Nart		Stary Nart	
1	Miejscowości obsługiwane przez system kanalizacyjny																	14,0
2	Liczba mieszkańców korzystających z usług kanalizacyjnych	osób	1 140	604	52	952								0				2 748,0
3	Udział korzystających z usług kanalizacyjnych w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości,	(%)	67	72	22	82								0				
4	Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej	km	18,5	5,2	0,5	12,6								0,0				36,8
5	Ilość odprowadzanych ścieków:	m ³ /d	140,8	69,3	17,3	167,4								0,0				394,8
6	Nazwa oczyszczalni ścieków obsługujących system kanalizacyjny		wieś Jeżowe Zanawsie, woj. podkarpackie															
7	Odbiornik ścieków – nazwa		rzeka Głęboka – Jeżówka, rów melioracyjny J - 9															
8	Zlewnia rzeki	San																

Tabela nr 5. Stan docelowy systemu kanalizacyjnego do oczyszczalni w Jeżowie

Lata realizacji	Nakłady	Liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji	Ilość odprowadzanych ścieków:
	tys. zł		m ³ /d
Stan istniejący i plan do końca 2006 r.	-	2 748	394,8
• 2007-2008	5 863,0	2 154	266,9
• 2009-2010	7 201,5	1 246	160,4
• 2010-2011	6 897,9	2 170	272,9
Razem	19 962,4	8 318	1 095,0
Podstawa określenia ww. danych docelowych	Kompleksowy Program Gospodarki Ściekowej dla Gminy Jeżowe		

3.3.2. Istniejące oczyszczalnie ścieków

3.3.2.1. Oczyszczalnia ścieków Gminy Jeżowe

- Nazwa oczyszczalni: Oczyszczalnia ścieków Gminy Jeżowe
- Lokalizacja: wieś Jeżowe Zanawsie, woj. podkarpackie
- Odbiornik: rzeka Głęboka – Jeżówka rów melioracyjny J - 9
- Zlewnia rzeki: San
- Rodzaj oczyszczalni: mechaniczno - biologiczna
- Rok przekazania do eksploatacji: 1997
- Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię: 2 680

Tabela nr 10. Miejscowości obsługiwane przez oczyszczalnię:

Nazwa miejscowości obsługiwanych przez oczyszczalnię	Liczba obsługiwanych mieszkańców	Procentowy udział ogólnej liczby mieszkańców	Odległość od oczyszczalni ścieków
			(km)
Jeżowe Centrum	1 140	17	3
Jeżowe Zagoścień	604	18	4
Jeżowe Podgórze	952	13	1
Jeżowe Kameralne	52	5	5

- Przepustowość oczyszczalni:	656 m ³ /d
- Ilość dopływających ścieków do oczyszczalni:	510,5 m ³ /d
- Liczba równoważnych mieszkańców RLM ogółem:	2 050
- Ilość osadów powstających na oczyszczalni w t s.m./dobę i % ich uwodnienia:	0, 12 t s.m./dobę, 85 %
- Sposób zagospodarowania osadów ściekowych:	składowanie na składowisku ²⁶

Tabela nr 11. Stężenia zanieczyszczeń w ściekach z dnia 21.10.2005 r.:

Wskaźnik	Jednostka	w ściekach dopływających	w ściekach oczyszczonych
Odczyn	pH	7,0	6,9
BZT ₅	mg O ₂ /dm ³	704,4	44,0
ChZT - Cr	mg O ₂ / dm ³		< 20,0
Zawiesina ogólna	mg/ dm ³	242,0	6,3
Azot amonowy	mg N / dm ³	35,1	15,8
Azot azotanowy	mg N / dm ³	0,5	0,3
Fosfor ogólny	mg P / dm ³	15,4	7,5

Syntetyczne informacje na temat technologii oczyszczania ścieków i przeróbki osadu.

Oczyszczalnia oparta jest na zastosowaniu pracy dwufazowego osadu czynnego z równoczesną stabilizacją osadu nadmiernego.

Ścieki po przejściu I i II stopnia oczyszczania, grawitacyjnie, poprzez pływające koryta spustowe, za pośrednictwem rurociągu Ø 250 mm z zaworami klapowymi z napędami elektromechanicznymi, znajdującymi się w komorze przepustnic, odprowadzane są do stawu retencyjno – stabilizacyjnego. Ścieki oczyszczone w stawie stabilizacyjnym, odprowadzane są do odbiornika rurociągiem stalowym Ø 300 mm o długości 48,0 m. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rów melioracyjny J – 9, skąd 850 m odcinkiem rowu otwartego wprowadzane są do rzeki Głębokiej (Jeżówki) w jej prawym brzegu. Ścieki odprowadzane do stawu, a następnie odbiornika, mierzone są przy pomocy przepływomierza elektromagnetycznego FISCHER – PORTER typu MAG – XO/DN 250/. Urządzenie znajduje się w komorze przepustnic, a licznik przepływomierza w budynku obsługi, pompowni głównej ścieków.

3.3.3. Oczyszczalnie ścieków będące w budowie:

Nie ma

Podsumowanie

Jak widać z powyższych zestawień, Gmina Jeżowe ma jeszcze do poniesienia pewne nakłady finansowe na kanalizację, głównie na budowę sieci kanalizacyjnej z nieodzowną infrastrukturą techniczną. Realizacja powyższego programu pozwoli na ochronę wód powierzchniowych i podziemnych w wymaganym stopniu.

3.4. Środowisko przyrodnicze, w tym różnorodność biologiczna i krajobrazowa

3.5. Ochrona przyrody:

Ochrona przyrody w Gminie Jeżowe instytucjonalnie zorganizowana w zakresie ochrony 12 pomników przyrody żywej.

3.5.1. Parki krajobrazowe:

Na terenie gminy nie ma Parków krajobrazowych

3.5.2. Obszary Chronionego Krajobrazu:

Na terenie gminy nie ma wyznaczonych Obszarów Chronionego Krajobrazu

3.5.3. Rezerваты przyrody:

Na terenie gminy nie ma rezerwatów przyrody. Proponuje się powołanie trzech rezerwatów przyrody na terenie gminy Jeżowe, są to między innymi proponowane rezerваты „Pogorzalka” o powierzchni 234,25 ha, „Jeżowe” o powierzchni 349,96 ha i „Wejmutki” o powierzchni 11,05 ha.

3.5.4. Pomniki przyrody:

Na terenie gminy ustanowiono 12 pomników przyrody żywej. Ochroną zostało objęte łącznie 17 drzew:

- klon pospolity,
- sosna wejmutka,
- tulipanowiec,
- klon-jawor,
- dąb szypułkowy,
- buk pospolity,
- lipa drobnolistna,
- buk pospolity.

Rozwój przestrzenny gminy winien być podporządkowany zasadzie wzmożonej ochrony środowiska przyrodniczego pod jego różnymi względami. Lasy otaczające gminę od północy należą do Puszczy Sandomierskiej, i powodują, że w tej części gminy nie lokalizuje się przemysłu, uciążliwego rzemiosła, a gospodarka leśna zwłaszcza wyrębowa musi być prowadzona zgodnie z zasadami obowiązującymi na tych terenach.

3.6. Ogólne zasady zagospodarowania obszaru chronionego krajobrazu

W MPO nie ogranicza się rozwoju bazy technicznej gospodarki leśnej oraz drobnego przetwórstwa surowca drzewnego, przy zachowaniu ochrony elementów środowiska, a zwłaszcza racjonalnej gospodarki odpadami i ściekami.

Gospodarka rolna winna się rozwijać w sposób naturalny, wykorzystując nawozy i środków ochrony roślin wyłącznie w niezbędnej ilości i oddziałujące na środowisko naturalne w zakresie minimalnym, celem ograniczenie negatywnego ich wpływu na czystość wód. Osadnictwo powinno podlegać ogólnym zasadom i skupiać się przy istniejącej zwartej zabudowie.

W zakresie gospodarki rolnej, leśnej i zadrzewieniowej należy chronić glebę przed erozją, chronić pokrywę leśną i zalesiać grunty nieprzydatne dla gospodarki rolnej, utrzymywać skład gatunkowy drzewostanów zbliżonych do naturalnych, charakterystycznych dla danego regionu, prowadzić racjonalną gospodarkę leśną, prowadzić biologiczną zabudowę skarp, wykopów i nasypów wzdłuż dróg przez zakrzewianie lub zadrzewianie, ograniczyć do niezbędnego minimum stosowanie środków ochrony roślin.

- Na obszarze gminy zlokalizowanych jest wiele zabytków:
- Zabytki architektury gminy Jeżowe wpisane do rejestru zabytków
 - ♦ Nowy Nart - Park Podworski – nr rej. 299/A,
 - ♦ Jeżowe - cmentarz parafialny rzymskokatolicki i ewangelicko -augsburski - nr rej. 386/A,
 - ♦ Jata - rzymskokatolicki cmentarz parafialny - nr rej. 387/A,
 - ♦ Groble – Leśniczówka - nr rej. 426/A
 - Stanowiska archeologiczne w gminie Jeżowe wpisane do rejestru zabytków
 - ♦ Jeżowe; stanowisko 38, cmentarzysko kurhanowe, nr rej. 457/A, pochodzące prawdopodobnie ze schyłku neolitu lub wczesnego brązu.
 - ♦ Sójkowa; stanowisko 2, obozowisko mezolityczne, nr rej. 553/A
 - ♦ Sójkowa; stanowisko 1, osada neolityczna, nr rej. 554/A
 - Obiekty o szczególnej wartości zabytkowej kwalifikujące się do objęcia ochroną prawną
 - ♦ Jeżowe – kościół parafialny p. w. NMP, murowany (1914 - 1923);
 - ♦ Jeżowe – dawna plebania murowana (1823 – 1824);
 - ♦ Jeżowe – kapliczka drewniana przy domu nr 173 z końca XIX wieku;
 - ♦ Jeżowe – zagroda chłopska z oborą nr 327, własność W. Łyko, z końca XIX wieku;
 - ♦ Sibigi – kapliczka murowana przy budynku nr 136;
 - ♦ Zalesie – kapliczka drewniana przy domu nr 81 z 1868 r.
 - ♦ Nowy Nart – kościół parafialny z 1922 r.

Analizując stan walorów przyrodniczych i liczbę zabytków architektury, należą dążyć do utrzymywania ich w aktualnym stanie, w odniesieniu do walorów przyrodniczych i obiektów architektonicznych będących we właściwym stanie technicznym. Należy również podejmować starania w zakresie pozyskiwania środków finansowych lub inwestorów, mogących pomóc w doprowadzeniu do należytego stanu technicznego obiektów architektury, oraz propagowanie informacji o walorach przyrodniczych gminy, z tworzeniem bazy turystycznej oraz większej dostępności do nich.

3.7. Zanieczyszczenia powietrza

- Źródłami emisji zanieczyszczeń atmosfery w gminie są:
- produkcja przemysłowa,
 - transport drogowy,
 - ogrzewanie budynków ze źródeł lokalnych, tworzące tzw. niską emisję komunalną.

- napływ zanieczyszczeń z bliższych i dalszych źródeł, stanowiących tło zewnętrzne; z zachodu Połaniec i Mielec, południa Rzeszów. Wyraźniejszym źródłem zanieczyszczeń może być Stalowa Wola. Przy „korzystnych” warunkach atmosferycznych, zanieczyszczenia mogą napływać z ternu Śląska lub Ukrainy

Ogrzewania budynków ze źródeł lokalnych tworzących tzw. niską emisję komunalną, ze względu na charakter i rozproszenie jej źródeł, choć znaczący w ogólnej emisji nie jest określony ilościowo.

W strukturze emisji zanieczyszczeń wyróżnia się pyły i gazy ze spalania paliw w tym dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek i dwutlenek węgla oraz zanieczyszczenia specyficzne z procesów technologicznych.

3.7.1. Komunikacja jako źródło zanieczyszczeń powietrza:

Toksyczne zanieczyszczenia ze spalin samochodów i maszyn mające wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza nie zostały określone liczbowo.

Ich ilość w głównej mierze zależy od dwóch podstawowych czynników o przeciwnych tendencjach:

- przyrostu ilości samochodów mający wpływ na wzrost emisji spalin
- poprawa jakości spalania w statystycznym pojeździe, związanym z odmładzaniem pojazdu na nowsze wyposażone w katalizatory oraz w wymianie etylin na paliwa gazowe, jak również redukcji przez producentów niektórych składników paliw na mniej uciążliwe

Głównymi substancjami mającymi wpływ na jakość powietrza są tlenki azotu i węgla oraz węglowodory, z których wiodącym jest benzen i jego pochodne.

3.7.2. Ogrzewanie lokalne (niska emisja):

Jest stopniowo w coraz mniejszym stopniu uciążliwa dla środowiska, dzięki konsekwentnej wymianie kotłowni w obiektach użyteczności publicznej będących w gestii wójta z opalanych paliwem stałym na piece na gaz ziemny. Głównym źródłem zanieczyszczeń z niskiej emisji pozostaje w dalszym ciągu emisja z pieców CO z gospodarstw domowych, opalanych w większości węglem.

3.8. Hałas:

Najbardziej znaczącym źródłem hałasu w środowisku Gminy Jeżowe jest komunikacja drogowa na odcinku około 6,5 km, przez teren sołectwa Jeżowe, na odcinku drogi krajowej nr 19 Lublin - Rzeszów.

Na odcinku tej drogi, na terenie gminy Jeżowe, nie były prowadzone żadne badania hałasu. Budynki zabudowy mieszkalnej na odcinku drogi na terenie Gminy Jeżowe wzniesione są w odległości około 15 m od krawędzi jezdni, w luźnej zabudowie. Ponadto większość z nich jest osłonięta drzewami i krzewami.

Biorąc pod uwagę charakter drogi oraz jej obciążenie komunikacyjne, jak również charakter taboru, należałoby przeprowadzić badania hałasu na odcinku tej drogi, a następnie w oparciu o nie podjąć decyzję o dalszych działaniach mających

na celu ograniczenie emisji hałasu adekwatne do wielkości problemu.

Ponadto, na terenie gminy znajduje się droga wojewódzka Nr 861 relacji Bojanów – Kopki, o łącznej długości 19,5 km, ponadto 9 dróg powiatowych o łącznej długości 42,0 km, oraz sieć dróg gminnych, które z uwagi na ich charakter oraz natężenie ruchu nie stanowią źródeł ponadnormatywnego hałasu.

3.9. Degradacja gleb:

Użytki rolne występujące na terenie gminy zaliczane są do gleb III – VI z klasy bonitacyjnej. Przeważają użytki w klasach V i VI. Spory procent stanowią gleby pochodzenia organicznego, są to gleby torfowe, murszowe w klasie IV, V i VI, wykształcone na piaskach i glinach. Występują na terenie wsi: Stary Nart, Jeżowe, Groble, Krzywydy.

Do czynników degradujących glebę należą: nadmierne ilości metali ciężkich - kadmu, miedzi, cynku, ołowiu, niklu, zakwaszenie przez związki siarki i azotu.

W celu uzyskania całości obrazu trwałych przekształceń i zmian zachodzących w glebie oraz stworzenia możliwości szybkiego reagowania na zachodzące nieprawidłowości realizowany jest monitoring gleb zajmujący się badaniem i oceną stanu biologicznie czynnej powierzchni ziemi.

Na podstawie ogólnopolskiego programu badań realizowanego pod nadzorem merytorycznym IUNG w Puławach przez OSChR w Kielcach²⁷ na terenie gminy wytypowano następujące gleby:

- 55% - gleby bardzo kwaśne (do 4,5 pH),
- 33% - gleby kwaśne (do 5,5 pH),
- 11% - gleby lekko kwaśne,
- 1% - gleby obojętne,
- brak gleb o odczynie zasadowym.

Na tak znaczne zakwaszenie gleb wpływają między innymi następujące czynniki: niska naturalna zawartość wapnia, intensywna produkcja przy braku wapnowania, kwaśne deszcze. Kwaśna gleba uniemożliwia właściwą uprawę roślin. Kwaśny odczyn powoduje spadek plonów, zachwianie stosunków jonowych w roślinach oraz sprzyja kumulacji **ekotoksyn** w biomacie.

Zawartość metali ciężkich w glebach mieściła się w granicach zawartości naturalnych, stwierdzono jednak podwyższoną zawartość kadmu w stosunku do norm przyjętych przez region Polski południowej.

Degradacja gleb jest spowodowana zmianami mechanicznymi oraz chemicznymi w glebie. Zmiany mechaniczne są powodowane pracami ziemnymi związanymi z pracami inwestycyjnymi prowadzonymi w różnym zakresie przestrzennym (inwestycje liniowe, pojedyncze, zespoły osiedli). W ich wyniku następuje między innymi zaburzenie naturalnego układu warstw gleby.

Zmiany chemiczne gleb to przede wszystkim skutki oddziaływania sedymentujących do gleb zanieczyszczeń pochodzących z emisji do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów ze źródeł przemysłowych, komunalnych, komunikacji i innych, związanymi między innymi z rolniczym ich użytkowaniem.

Brak jest informacji odnośnie znajdowania się na terenie gminy gleb zdegradowanych.

3.10. Degradacja roślinności

Analizując stan gospodarki oraz kierunki rozwoju rolnictwa nie przewiduje się znaczących skutków degradacji roślinności na terenie Gminy Jeżowe. Biorąc pod uwagę aktualny stan środowiska w gminie, zachęcający do coraz szerszego wprowadzania i rozwoju gospodarstw agroturystycznych, sądzić należy, że roślinność na terenie Gminy Jeżowe nie będzie ulegała degradacji.

Zmiany jakości roślinności mogą zostać wywołane oddziaływaniem zanieczyszczeń atmosferycznych na rośliny pośrednio przez degradację gleb lub oddziaływaniem na nią zanieczyszczeń. W przypadku Gminy Jeżowe, to drugie zagrożenie wydaje się być bardziej prawdopodobne. Oddziaływanie zanieczyszczeń na rośliny może powodować zakłócenia procesu asymilacji roślin.

Zmiany w strukturze roślinności mogą być przyczyną dalszych jej przekształceń polegających między innymi na ustępowaniu gatunków roślin wrażliwych lub mniej tolerancyjnych.

Na terenie Gminy Jeżowe nie ma rezerwatów leśnych, znajdują się natomiast cztery obiekty zawierające liczne okazy wiekowych drzew, świadczące o czystości środowiska na terenie Gminy Jeżowe:

- Nowy Nart - Park Podworski, wybudowany na początku XX wieku, częściowo przekształcony w tym samym okresie, z charakterystycznym starodrzewem (tulipanowiec, sosna wejmutka, klon - jawor, klon pospolity), objętym ochroną Konserwatora Zabytków. Ze względu na położenie w centralnej części wsi park ma duże znaczenie krajobrazowe.
- Jeżowe - cmentarz parafialny rzymskokatolicki i ewangelicko - augsburski, zajmujący powierzchnię około 2,9 ha, którego administratorem jest Parafia Narodzenia NPM w Jeżowie; założony w końcu XVIII w. na planie wydłużonego prostokąta z główną aleją na osi wejścia – umieszczonego w krótszym boku, układ grobów regularny, rzędowy, w części centralnej zlokalizowana została (współcześnie) kaplica cmentarna. Cmentarz pierwotnie dzielił się na części rzymskokatolicką i część ewangelicko-augsburską, od 1945 r. jest wyłącznie rzymsko - katolicki. Nagrobki ewangelickie kolonistów niemieckich (z czasów kolonizacji józefińskiej) zostały zniszczone, zachowała się niewielka liczba nagrobków kamiennych i żeliwnych krzyży z końca XIX wieku i początku XX wieku, zachowało się też kilka mogił żołnierzy poległych we wrześniu 1939 r. Starodrzew stanowią dęby z niewielką domieszką lipy. Główne skupiska drzew znajdują się wzdłuż ogrodzenia i w części centralnej cmentarza.
- Jata - rzymskokatolicki cmentarz parafialny, objęty ochroną w granicach ogrodzenia z 1988 r. tj. około 0,7 ha. Administratorem jest Parafia MB Różańcowej; założony w 1919 r. na planie zbliżonym do trapezu, główna aleja na osi wejścia, układ mogił regularny, rzędowy: nagrobki z okresu międzywojennego eklektyczne lub ludowe (bardzo nieliczne). Brak starodrzewu, zadrzewienie stanowią brzozy, lipy i kasztanowce.
- Groble – Leśniczówka, modrzewiowa osada leśna tzw. "Poislówka" w otoczeniu wielogatunkowego starodrzewia.

3.11. Świat zwierząt

W lasach na terenie gminy Jeżowe można spotkać wiele gatunków rzadkich zwierząt takich jak: kruk czarny, myszołów, dzięcioł czarny i duży, kraska, sowa, kania ruda, wydra, gronostaj, bobry. Na terenie dzierżawionym przez Koło Łowieckie „Knieja” ze Stalowej Woli podstawowymi gatunkami łownymi są: jelen europejski, sarna, dzik, zając, kuropatwa i bażant.

Stan uprzemysłowienia terenu oraz zmiany urbanistyczne powodują przemiany, których skutkami są zmiany siedliskowe powodujące ustępowanie niektórych gatunków zwierząt rodzimych i wnikanie w ich miejsce obcych gatunków zwierząt lepiej przystosowanych do życia w zmienionym siedlisku. Ze względu na ograniczoną ekspansję w pozyskiwaniu nowych terenów pod uprawy rolne i stan uprzemysłowienia gminy flora i fauna w obserwowanym stanie pozostają niezagrażone.

3.12. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Pod pojęciem nadzwyczajne zagrożenia środowiska rozumie się potencjalne skutki środowiskowe powstałe w wyniku awarii przemysłowych i transportowych z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych, niekontrolowanych uwolnień do środowiska genetycznie modyfikowanych organizmów, a także klęsk żywiołowych tj. powodzi, pożarów lasów i innych ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Źródłami potencjalnych skutków na obszarze gminy mogą być:

- **przemysł i działalność usługowa** - brak źródeł potencjalnego zagrożenia;
- **transport materiałów niebezpiecznych** - na odcinku drogi krajowej nr 19 Lublin - Rzeszów na odcinku około 6,5 km, w miejscowości Jeżowe, przysiółek Jeżowe Centrum, zagrożonych skutkami śmiertelnymi jest około 100 osób zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie drogi. Miarą zagrożenia może być informacja odnośnie ilości wypadków i kolizji na omawianym odcinku drogi. Ostatnimi laty nie odnotowano na tym odcinku drogi wypadku śmiertelnego. Należy jednak brać pod uwagę, że przy charakterze drogi oraz ze względu na możliwości transportowanych ładunków istnieje pewne zagrożenie kolizji z udziałem pojazdów z ładunkami niebezpiecznymi.
- **awarie elektrowni jądrowych** - zagrożenie wynika z istniejących i eksploatowanych elektrowni jądrowych na Ukrainie, Węgrzech i Słowacji wybudowanych z zastosowaniem podobnej technologii dwu stopniowego zabezpieczenia jak elektrownia a Czarnobylu.
- **gwałtowne pożary obiektów przemysłowych** - dotyczy obiektów, w których magazynowane są znaczne ilości paliw i palnych środków chemicznych. Problem nie dotyczy gminy Jeżowe.
- **powodzie rzeczne** - największą rzeką mogącą spowodować znaczne szkody zalewowe wielką wodą stuletnią jest rzeka Głęboka (Jeżówka). W wyniku jej wylania mogą wystąpić lokalne podtopienia i zalania.

- **inne ekstremalne zjawiska pogodowe** - nawałne opady atmosferyczne w tym śnieżne oraz huraganowe wiatry powyżej 30 m/s, niosące zagrożenie na terenie całej gminy, a szczególnie dla obiektów mieszkalnych i znajdujących się w budowie.
- **awarie systemów zasilania** - dotyczy sieci energetycznej i gazowej. Jak dotychczas w Gminie Jeżowe poważniejszych zjawisk z tej grupy nie zaobserwowano.
- **ataki terrorystyczne** - na terenie Gminy Jeżowe brak jest obiektów użyteczności publicznej oraz zakładów i instytucji ważnych dla gospodarki kraju jak również innych obiektów infrastrukturalnych mogących być przedmiotem ataku terrorystycznego.

Na terenie Gminy Jeżowe nie ma zakładów, których działalność może powodować nadzwyczajne zagrożenie środowiska z racji używanych substancji niebezpiecznych lub prowadzonej działalności.

3.13. Zewnętrzne źródła zagrożeń dla środowiska przyrodniczego w Gminie Jeżowe:

W otoczeniu gminy, głównie z regionu świętokrzyskiego od północy oraz z regionu północno – zachodniego, między innymi w Stalowej Woli znajdują się znaczące obiekty emisji zanieczyszczeń powietrza, które w sposób znaczący mogą oddziaływać na jakość powietrza w Gminie Jeżowe. Ponadto miejscowa emisja komunalną wpływa na stan zanieczyszczenia powietrza w źródłach jej powstawania. Możliwym, jednak trudnym do oszacowania może być napływ zanieczyszczeń z dużych źródeł regionalnych i krajowych, np. z regionu Śląska i Krakowa od Zachodu.²⁸

Najprawdopodobniej transport o charakterze regionalnym z ww. regionów jest odpowiedzialny za przenoszenie między innymi jonów siarczanowych i metali ciężkich z możliwością ich depozycji do podłoża na obszarze Gminy Jeżowe.

Zagrożenia te mogą mieć wpływ na stan zanieczyszczenia gleby i roślinności (zwłaszcza zbiorowisk leśnych). Udział ten jest jednak minimalny gdyż ogólnie stan zanieczyszczenia gleby i roślinności jest mały, co potwierdzają wyniki badań gleby wykonane przez WIOŚ w Rzeszowie w latach 1995 -2000, w rejonie Niska.

Ocena poziomu zawartości zanieczyszczeń w glebach, jest określana w oparciu o próby pobierane z punktu nr 385 Monitoringu Krajowego Gleb Ornych, zlokalizowanego na północ od Niska.

3.14. Plan gospodarki odpadami

Plan Gospodarki Odpadami Gminy Jeżowe stanowi oddzielne opracowanie i jest integralną częścią Programu Ochrony Środowiska.

4. HARMONOGRAM, KOSZTY I SPOSOBY FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU

Tabela nr 20. Cele i priorytety oraz planowane działania do realizacji zadań postawionych w Programie Ochrony Środowiska

Cele / Priorytety	Wyszczególnienie Działania dla realizacji celów	Do roku	
		2007	2006
POLOE STRATEGICZNE I – OCHRONA I POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA			
CEL I	GOSPODARKA ODPADAMI		
P 1	Wprowadzenie w gminie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi	X	X
P 2	Udział w opracowywaniu powiatowego systemu selektywnej zbiórki odpadów ze strumienia odpadów komunalnych	X	X
P 3	Udział w opracowywaniu powiatowego systemu zagospodarowania odpadów biodegradowalnych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych	X	X
P 4	Udział w opracowywaniu powiatowego systemu gospodarowania odpadami wielkogabarytowymi	X	X
P 5	Udział w opracowywaniu powiatowego systemu gospodarowania odpadami budowlanymi	X	X
P 6	Udział w opracowywaniu powiatowego systemu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi pochodzącymi z odpadów komunalnych	X	X
P 7	Likwidacja dzikich składowisk odpadów	X	X
P 8	Edukacja ekologiczna	X	X
Działania do realizacji celów			
1	Zadeklarowanie chęci korzystania z działalności organizowanego i budowanego na szczeblu powiatu ZZO	X	X
2	Wspieranie selektywnej zbiórki odpadów	X	X
3	Doposażenie Gminnego Zakładu Komunalnego w odpowiedni sprzęt	X	X
4	Edukacja ekologiczna	X	X
5	Budowa GPZON	X	X
6	Opracowanie Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	X	X
7	Opracowanie sprawozdania z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	X	X
8	Aktualizacja Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	X	X
9	Uporządkowanie stanu formalnoprawnego wszystkich wytwórców i posiadaczy odpadów	X	X
10	Współdziałanie w wojewódzkim programie usuwania azbestu i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych	X	X
11	Opiniowanie, uzgadnianie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, wydawanie pozwoleń	X	X
CEL 2	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ		
P 1	Ochrona przed powodzią:		
	- Bieżąca konserwacja cieków powierzchniowych będących w kompetencji Gminy	X	X
P 2	Dalsze porządkowanie gospodarki ściekowej w Gminie		
	- Kontynuacja budowy sieci kanalizacyjnej według przyjętej koncepcji	X	X
	- Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków	X	X
	- Wyposażenie gospodarstw domowych nie wyposażonych w przyłącze kanalizacyjne w zależności od uwarunkowań finansowych, w oczyszczalni przydomowe lub bezodpływowe zbiorniki na ścieki	-	X
P 3	Zapewnienie skutecznej ochrony wód podziemnych		
	- Bieżąca kontrola sprawności systemu odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego szamb	X	X
	- Ograniczenie powierzchniowego dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych z terenów rolniczych, źródeł obszarowych i liniowych, poprzez budowę pasów zieleni śródpolnej i przepotokowej	-	X
	- Ujmowanie i poddawanie oczyszczaniu odcieków z zamykanego składowiska odpadów	X	X
	- Wprowadzanie odpowiednich zapisów do planów zagospodarowania przestrzennego, chroniących obszary szczególnie wrażliwe, przed ingerencją mogącą spowodować pogorszenie jakości wód	X	X
CEL 3	OCHRONA PRZYRODY, KRAJOBRAZU I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		
P 1	Ochrona krajobrazu rolniczego i terenów turystycznych		
	- Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki zgodnie z Krajowym Programem Aktywizacji Wsi	X	X
	- Rozwój systemów zieleni terenów zurbanizowanych, łączących zadania ochrony i rekonstrukcji zieleni urządzonej z ochroną i rekonstrukcją obszarów i obiektów zabytkowych	X	X
	- Budowa i rozbudowa szlaków pieszych i ścieżek rowerowych w sąsiedztwie obiektów zabytkowych	X	X
	- Opracowanie programu zadrzewień śródpolnych	X	X
P 2	Rozwój obszarów chronionych		
	- Przeprowadzenie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy	-	X
	- Pielęgnacja zieleni terenów będących w administrowaniu gminy	X	X

CEL 4	OGRANICZENIE ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA I PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU		
P 1	Termorenowacja obiektów	X	X
P 2	Rozwój systemów wykorzystywania energii odnawialnej	-	X
P 3	Stała kontrola zakładów w zakresie przestrzegania zapisów wydanych w pozwoleniach	X	X
P 4	Utwardzenie lub wymiana nawierzchni dróg gminnych	X	X
P 5	Rozwój sieci tras rowerowych	X	X
CEL 5	OCHRONA PRZED HAŁASEM		
P 1	Usprawnienie sieci drogowej	X	X
P 2	Rozbudowa sieci dróg lokalnych	X	X
P 3	Poprawa nawierzchni istniejących dróg	X	X
P 4	Przebudowa skrzyżowań w miejscach kolizyjnych	X	X
P 5	Budowa chodników	X	X
P 6	Budowa ścieżek rowerowych	X	X
CEL 6	OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI		
P 1	Wprowadzenie zapisów do Planów Zagospodarowania Przestrzennego w zakresie możliwości lokalizacji urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	X	X
POLOE STRATEGICZNE II – RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA			
CEL 1	ZAPEWNIENIE SPRAWNEGO SYSTEMU ZAOPATRZENIA MIESZKAŃCÓW W WODĘ		
P 1	Budowa nowych odcinków wodociągów	X	X
P 2	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody	X	X
P 3	Racjonalizacja zużycia wody poprzez kontrolę stanu szczelności wodociągów przesyłowych, modernizację wodociągów i wymianę liczników wody	X	X
CEL 1	RACJONALNE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW GLEBOWYCH I SUROWCÓW MINERALNYCH		
P 1	Ochrona zasobów surowców mineralnych i rolniczej przestrzeni produkcyjnej		
	- Ochrona surowców i gleb w Planie Zagospodarowania Przestrzennego	X	X
	- Wydawanie koncesji dla obszarów o powierzchni do 20 ha	X	X
	- Prowadzenie rejestrów	X	X
P 2	Ochrona terenów leśnych		
	- Wykonanie planów urzędzeniowych lasów nie będących własnością Skarbu Państwa	X	X
	- Sukcesywne zalesianie gruntów rolnych niskich klas	X	X
	- Prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej	X	X
CEL 2	ZACHOWANIE NATURALNEJ RZEŻBY TERENU I LIKWIDACJA POWSTAŁYCH SZKÓD		
P 1	Inwentaryzacja terenów zdegradowanych	X	X
P 2	Budowa, odtwarzanie lokalnych sieci hydrograficznych	X	X
CEL 2	ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO		
P 1	Doposażenie służb współodpowiadających za bezpieczeństwo ekologiczne	-	X
P 2	Wyeliminowanie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych	X	X
POLOE STRATEGICZNE III – EDUKACJA EKOLOGICZNA I PROMOCJA WALORÓW PRZYRODNICZYCH GMINY			
P 1	Rozszerzenie zakresu i wzbogacenie form edukacji ekologicznej dla wszystkich grup wiekowych i różnych grup zawodowych	X	X
P 2	Promowanie inicjatyw edukacji dzieci i młodzieży z zakresu metodyki i edukacji ekologicznej poprzez włączenie do szkół realizacji różnych aspektów polityki ekologicznej	X	X
P 3	Edukacja dorosłych – podniesienie świadomości ekologicznej	X	X
P 4	Promowanie niekonwencjonalnych źródeł energii	X	X
P 5	Edukacja ekologiczna w zakresie rolnictwa ekologicznego	X	X

Tabela Nr 21. Przedsięwzięcia przewidziane do realizacji celów krótko i średnioterminowych, wraz z harmonogramem realizacji

L.p.	Opis zadania	Rodzaj zadania (W, K, I, IN, NIN)	Okres realizacji		Podmiot realizujący	Szacunkowa wielkość nakładów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia do 2007 r. tys. zł	Źródła finansowania
			Do 2007	2008 - 2001			
OCHRONA I POPRAWA JAKOŚCI RODOWISKA							
CEL 1 – GOSPODARKA ODPADAMI							
1	Zaintencjonowanie zainteresowania korzystania z organizowanego i budowanego Zakładu Zagospodarowania Odpadów dla obsługi Gmin powiatu niżańskiego	IN	X	X	Gmina	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE, Podmioty Gospodarcze
2	Organizacja selektywnej zbiórki i selekcji odpadów komunalnych	W, IN	X	X		12	GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
3	Organizacja i budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych		X	X	10		
4	Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów oraz monitoring środowiska wokół składowiska		X	X	Zarządzający składowiskiem	200	WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
5	Opracowanie Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	W, NIN	X		Gmina	3	GFOŚiGW
6	Organizacja i zbiórka odpadów wielkogabarytowych i tekstylnych	W, IN	X	X		2	GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
7	Opracowanie sprawozdania z realizacji GPGO	W, NIN	X			Zadanie realizowane w ramach bieżących kosztów	Budżet Gminy
8	Aktualizacja GPGO			X		4	GFOŚiGW
9	Zakup samochodów specjalistycznych	I, IN	X	X	Gminny Zakład Komunalny	150	GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE, Środki własne
10	Uporządkowanie stanu formalnoprawnego wszystkich posiadaczy i wytwórców odpadów	K, NIN			Powiat, podmioty gospodarcze	Zadanie realizowane w ramach bieżących kosztów	Budżet powiatu
11	Edukacja ekologiczna	W, K, NIN	X	X	Gmina	18	GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE, Środki własne
12	Współdziałanie w Wojewódzkim Programie usuwania azbestu oraz zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych	K, NIN	X	X	Powiat, Wojewoda	Zadanie realizowane w ramach bieżących kosztów	Budżet powiatu
CEL 2 – KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ							
PRIORYTET 1. – OCHRONA PRZED POWODZIĄ							
13	Bieżąca konserwacja cieków powierzchniowych	I, IN	X	X	RZGW	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	RZGW, Urząd Marszałkowski
14	Budowa i konserwacja urządzeń do kształtowania stosunków wodnych		X	X	RZGW, administratorzy cieków		RZGW, środki własne administratorów cieków, Urząd Marszałkowski
15	Udrażnianie rowów odwadniających		X	X	Gmina, administratorzy	Brak danych	GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE,

					cieków		Środki własne administratorów cieków
16	Usuwanie skutków powodzi	K, IN	X	X	RZGW, IMiGW	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	RZGW, IMiGW, Fundusze Pomocowe UE, Urząd Marszałkowski
17	Regulacja koryt rzek	I, IN	X	X	RZGW, administratorzy cieków	Brak danych	środki własne administratorów cieków, Fundusze Pomocowe UE, GFOŚiGW, WFOŚiGW
18	Budowa zbiorników retencyjnych	K, IN	X	X	RZGW, IMiGW, Gmina	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	RZGW, IMiGW, Fundusze Pomocowe UE, Urząd Marszałkowski
PRIORYTET 2. – UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W GMINIE							
19	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej według przyjętej koncepcji kanalizacji gminy	W, IN	X	X	Gmina	19 962,4	Fundusze Pomocowe UE, GFOŚiGW, WFOŚiGW
20	Modernizacja oczyszczalni ścieków		X	X		Finansowanie zgodnie z „Krajowym Programem Oczyszczania Miast i Wsi”	
21	Wyposażenie gospodarstw nie objętych siecią kanalizacyjną w perspektywie do 2011 r., w zależności od uwarunkowań finansowych, w oczyszczalnie przydomowe lub bezodpływowe zbiorniki na ścieki	I, IN	X	X		Brak danych	
PRIORYTET 3. – ZAPEWNIENIE SKUTECZNEJ OCHRONY WÓD PODZIEMNYCH							
22	Bieżąca kontrola sprawności systemu odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego szamb	I, NIN	X	X	Gmina	Brak danych	Budżet Gminy
23	Ujmowanie i oczyszczanie odcieków ze składowiska odpadów	I, IN	X	X	Zarządzający składowiskiem	Przedsięwzięcie realizowane w ramach zadania Nr 4	GFOŚiGW, PFOŚiGW, WFOŚiGW, Zarządzający składowiskiem
24	Ustanowienie stref ochronnych wokół gminnych ujęć wody	I, NIN	X	X	RZGW, Urząd Marszałkowski	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	RZGW, Wojewoda
CEL 3 – OCHRONA PRZYRODY, KRAJOBRAZU I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ							
PRIORYTET 1. – OCHRONA KRAJOBRAZU ROLNICZEGO I TERENÓW TURYSTYCZNYCH							
25	Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki w ramach programu Rolnośrodowiskowego w ramach pakietu SO 1	I, NIN	X	X	Rolnicy indywidualni	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	Fundusze Pomocowe UE, Rolnicy indywidualni
26	Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki zgodnie z Krajowym Programem Aktywizacji Wsi w ramach programu SO 2		X	X			
27	Pielęgnacja zieleni zabytkowej		X	X	Gmina, Wojewoda	Brak danych	Budżet Wojewody
28	Budowa i rozbudowa szlaków pieszych i ścieżek rowerowych w sąsiedztwie obiektów zabytkowych		X	X			Budżet Gminy, Budżet Wojewody
PRIORYTET 2. – ROZWÓJ OBSZARÓW CHRONIONYCH							
29	Przeprowadzenie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy	I, NIN		X	Gmina	Brak danych	GFOŚiGW
30	Ustanowienie pomników przyrody		X	X			Budżet Gminy, Budżet Wojewody, WFOŚiGW
31	Pielęgnacja zieleni terenów będących w	W, NIN	X	X			Budżet Gminy

	administrowaniu gminy						
32	Realizacja Planów Ochrony Terenów Chronionych	I, NIN	X	X	Zarządcy Parków Krajobrazowych, Wojewoda	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	Ministerstwo Środowiska, Budżet Wojewody, WFOŚiGW
CEL 4 – OGRANICZENIE ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA I PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU							
33	Zmiana nośników energii i termorenowacja obiektów podległych gminie	W, K, IN	X		Gmina	Brak danych	GFOŚiGW, PFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
34	Zmiana nośników energii i termorenowacja pozostałych obiektów		X	X	Właściciele obiektów		WFOŚiGW, Właściciele obiektów
35	Rozwój systemów wykorzystania energii odnawialnej	I, IN	X	X	Podmioty gospodarcze	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE, Podmioty gospodarcze
36	Zmiana systemu ogrzewania w budynkach podległych gminie		X	X			GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE,
37	Utwardzenie lub wymiana nawierzchni dróg gminnych	W, IN	X	X	Gmina	Brak danych	Budżet własny, Fundusze Pomocowe UE,
38	Rozwój sieci tras rowerowych		X	X			
CEL 5 – OCHRONA PRZED HAŁASEM							
39	Rozbudowa i przebudowa sieci dróg gminnych	I, IN	-	X	Gmina	Brak danych	Budżet gminy, Fundusze Pomocowe UE
40	Poprawa nawierzchni istniejących dróg (Zadanie Nr 37)	W, IN	X	X			
41	Przebudowa skrzyżowań dróg krajowych i wojewódzkich	I, IN	X	X	GDDKiA, ZDW	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	Budżet Wojewody, Budżet Państwa, Fundusze Pomocowe UE
42	Budowa chodników	W, IN	X	X			
43	Budowa ścieżek rowerowych	W, IN	-	X	Gmina	Brak danych	Budżet gminy, Fundusze Pomocowe UE
RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA							
CEL 1 – ZAPEWNIENIE SPRAWNEGO SYSTEMU ZAOPATRZENIA W WODĘ							
44	Budowa nowych odcinków wodociągów		X	X			GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
45	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody	W, IN	X		Gmina	Brak danych	Fundusze RZGW, Fundusze Wojewody, Fundusze Pomocowe UE
46	Montaż i wymiana liczników wody		X	X			Budżet Gminy, Fundusze Pomocowe UE
47	Ustanowienie stref ochronnych wokół komunalnych ujęć wody	W, NIN	X		RZGW, Gmina		Budżet Gminy, Fundusze Pomocowe UE, Fundusz RZGW
CEL 2 – RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW GLEBOWYCH I SUROWCÓW MINERALNYCH							
PRIORYTET 1. – OCHRONA ZASOBÓW SUROWCÓW MINERALNYCH I ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ							
48	Rekultywacja terenów powyrobiskowych złóż zasobów mineralnych	K, IN	X	X	Właściciele wyrobisk, Powiat	Zadanie realizowane w ramach bieżących kosztów	Budżet właścicieli, Budżet Powiatu
PRIORYTET 2. – OCHRONA TERENÓW LEŚNYCH							
49	Wykonanie planów urzędzeniowych lasów nie będących własnością Skarbu Państwa	I, NIN	X	X	Powiat	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	PFOŚiGW, WFOŚiGW
50	Sukcesywne zalesianie gruntów rolnych niskich klas	I, IN	X	X	Powiat, Ministerstwo Środowiska	Brak danych, w miarę wpływania wniosków	NFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
51	Prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej	I, NIN	X	X	ODGL	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	Fundusze Pomocowe UE, Fundusz Leśny
CEL 3 – ZACHOWANIE NATURALNEJ RZEŻBY TERENU I LIKWIDACJA POWSTAŁYCH SZKÓD							
52	Inwentaryzacja terenów zdegradowanych		X	X	Wojewoda, Powiat		
53	Usuwanie skutków degradacji powierzchni ziemi	K, NIN	X	X	Właściciele terenów, Powiat	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	Budżet Właścicieli, Budżet Powiatu
54	Wapnowanie gleb	I, NIN	X	-	Właściciele terenów,	Brak danych	Budżet Właścicieli, Budżet

					Gmina	Gminy	
CEL 4 – ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO							
55	Wymiana hydrantów	K, NIN	-	X	Powiat	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	PFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
56	Wymiana oświetlenia ulicznego	W, NIN	-	X	Gmina	Brak danych	
EDUKACJA EKOLOGICZNA I PROMOCJA WALORÓW PRZYRODNICZYCH POWIATU							
57	Materiały informacyjne dla dzieci i młodzieży	W, NIN	X	X	Gmina, Wojewoda, Organizacje ekologiczne	Dofinansowanie w miarę możliwości i potrzeb	GFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
58	Organizacja akcji „Sprzątania Świata”	W, K, NIN	X	X	Gmina, Powiat, Wojewoda, Organizacje ekologiczne	Wg potrzeb	GFOŚiGW, PFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
59	Edukacja rolników w dziedzinie rolnictwa ekologicznego	I, NIN	X	X	Gmina, WODR	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
60	Organizacja konkursów o tematyce ekologicznej	W, K, NIN	X	X	Gmina, Powiat		PFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze Pomocowe UE
61	Udział w akcjach informacyjnych na temat odpadów niebezpiecznych w sektorze komunalnym	K, NIN	X	X			
62	Budowa dydaktycznej ścieżki rowerowej	W, NIN	X	X	Gmina	Brak danych	GFOŚiGW, Podmioty gospodarcze, Fundusze Pomocowe UE
63	Rozprowadzanie materiałów dydaktycznych na temat właściwej gospodarki odpadami	K, NIN	X	X	Gmina, Służby komunalne, Organizacje ekologiczne		
64	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody i ochrony lasów	I, NIN	X	X	Zarządy Parków, Nadleśnictwa	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	WFOŚiGW, Fundusz leśny, Fundusze Pomocowe UE
DZIAŁANIA SYSTEMOWE							
65	Opracowanie Gminnego Programu Ochrony Środowiska	W, NIN	X	-	Gmina	4	GFOŚiGW
66	Opracowanie Sprawozdania z Realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska		X	X		Zadanie realizowane w ramach bieżących kosztów	Budżet Gminy
67	Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska		X			4	GFOŚiGW
68	Uporządkowanie stanu formalnoprawnego wszystkich istniejących podmiotów korzystających ze środowiska	K, NIN	X	X	Powiat	Zadanie realizowane w ramach bieżących kosztów	Budżet Powiatu
69	Stała kontrola zakładów w zakresie przestrzegania zapisów wydanych w pozwoleniach	W, K, NIN	X	X	Powiat, Podmioty Gospodarcze		
70	Prowadzenie sieci monitoringu środowiska	I, NIN	X	X	WIOŚ, PSSE, Podmioty Gospodarcze	Udział gminy w finansowaniu zadania nie jest przewidywany	Środki własne podmiotów uczestniczących w postępowaniu
71	Prowadzenie kontroli stanu środowiska (powietrza atmosferycznego, hałasu)	I, NIN	X	X			
72	Opiniowanie, uzgadnianie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wydawanie zezwoleń, pozwoleń i koncesji	K, NIN	X	X	Powiat, Podmioty gospodarcze	Środki własne podmiotów uczestniczących w postępowaniu	
73	Ustalanie prawa lokalnego w zakresie	I, NIN	X	X	Gmina	W miarę wpływania wniosków	Budżet Gminy, Budżet składających wnioski

ochrony przed hałasem (standardy akustyczne dla terenów mieszkalnych), ochrony kopalni, ochrony przyrodniczych terenów chronionych, terenów ochrony wód, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, zakaz wprowadzania terenów mieszkaniowych na tereny zalewowe, ochrona gleb wysokiej jakości, ochrona dolin rzecznych						
--	--	--	--	--	--	--

W myśl sformułowanych przez Ministerstwo Środowiska „Wytycznych sporządzania Programów Ochrony Środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym” (2002 r.) przyjęte zadania podzielono na:

- a) Zadania własne powiatu (**W**) (Pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji powiatu)
- b) Zadania koordynowane (**K**) (Pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na Tereni powiatu ale podlegających bezpośrednio organom wojewódzkim, bądź centralnym)
- c) Zadania inne (**I**) nie finansowane z PFOŚiGW, realizowane przez podmioty gospodarcze lub administrację publiczną (realizacja zadania leży poza obowiązkami starostwa ale realizują cele środowiskowe powiatu)
- d) Zadania inwestycyjne (**IN**)
- e) Zadania Nieinwestycyjne (**NIN**)

Największe nakłady do poniesienia będą konieczne w sołectwach nie skanalizowanych lub nie w pełni skanalizowanych, celem realizacji powyższego programu, w oparciu o fundusze własne i fundusze pomocowe.

Realizacja powyższego programu pozwoli na ochronę wód powierzchniowych i podziemnych w wymaganym stopniu.

W zakresie ochrony powietrza, ochrony przed hałasem nie przewiduje się nakładów finansowanych ze strony gminy

5. OPRACOWANIA ŹRÓDŁOWE I LITERATURA.

1. Kondracki J., „Geografia fizyczna Polski” – PWN Warszawa, 1988 r.
2. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie: „Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2002 roku”, Rzeszów, 2004.
3. Stan Środowiska w Województwie Podkarpackim w 2001 r., Biblioteka Monitoringu, Rzeszów, 2002 r.
4. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla województwa podkarpackiego – Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie, 2003.

5. Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu lokalnym, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2002.
6. Dyrektywa 92/271/(EWG)/EEC z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych, Sekretariat Pełnomocnika Rządu do Spraw Negocjacji o Członkostwo RP w Unii Europejskiej, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa 2000,
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2002 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, (Dz. U. Nr 129, poz. 1108),
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, (Dz. U. Nr 212, poz. 1799).

6. OBJAŚNIENIA

- Ws - pobór wody podziemnej ze studni
 Komunalne - odprowadzenie ścieków komunalnych
 Sb - odprowadzenie ścieków socjalno - bytowych, sanitarnych, bytowo - gospodarczych, itp.
 So - odprowadzenie ścieków opadowych oraz wód opadowych i infiltracyjnych, itp.
 Ew - eksploatacja urządzeń wodnych służących do ujmowania wody podziemnej
 Es - eksploatacja urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem

¹ Wg „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006” - str. 12

² Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne. <http://www.jezowe.pl/srodowisko.html>

³ Wg „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006” - str. 12

⁴ Wg „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006” - str. 12

⁵ Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe

⁶ Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne

⁷ Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne

⁸ Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne

⁹ Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne

¹⁰ Oficjalna strona internetowa Gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne

¹¹ Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 2004 r.

- ¹² Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 1999 r.
¹³ Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 2004 r.
¹⁴ Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 1999 r.
¹⁵ Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 1999 r.
¹⁶ Pismo Wójta Gminy Jeżowe z dnia 5.07.2005 r. do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział Rzeszów
¹⁷ Oficjalna strona internetowa gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne. <http://www.jezowe.pl/srodowisko.html>
¹⁸ Oficjalna strona internetowa gminy Jeżowe – Środowisko. Zasoby naturalne. <http://www.jezowe.pl/srodowisko.html>
¹⁹ Mapa sozologiczna, Arkusz M-34-57-C
²⁰ Mapa sozologiczna, Arkusz M-34-57-C

- ²¹ Wg „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006” - str. 25
²² Wg „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006” - str. 26
²³ Mapa sozologiczna, Arkusz M-34-57-C
²⁴ Wg „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006” - str. 13
²⁵ „Kompleksowy program gospodarki ściekowej dla Gminy Jeżowe”, 2003 r.
²⁶ Informacje przekazane przez eksploatującego oczyszczalnię ścieków
²⁷ Dane w oparciu o Plan Rozwoju Regionalnego Gminy Jeżowe na lata 2004 – 2006. Brak informacji na temat daty wykonania badań
²⁸ Stan Środowiska w województwie podkarpackim w 2004 r.

Wydawca: Wojewoda Podkarpacki

Redakcja: Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, Wydział Nadzoru i Kontroli
Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15, pok. 245 i 257, tel. (017) 867 1245 lub (017) 867 1257
e-mail: redakcja@rzeszow.uw.gov.pl

Skład komputerowy: Zakład Usług Informatycznych Wojewódzkiego Ośrodka Informatyki – TBD w Rzeszowie
ul. Grunwaldzka 15, tel. (017) 785 0296 lub (017) 867 1706, pok. 706
e-mail: dziennik@uw.rzeszow.pl

Druk: Zakład Obsługi Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie
Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15, tel. (017) 867 1020, pok. 20

- **Prenumerata i rozpowszechnianie** Dzienników Urzędowych Województwa Podkarpackiego: Dział Kadr i Organizacji Zakładu Obsługi PUW w Rzeszowie, tel.: (017) 867 1363, pok. 363
- Zbiory Dzienników Urzędowych wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w Wydziale Nadzoru i Kontroli, w pokoju 245 w godzinach pracy Urzędu.

Tłoczono z polecenia Wojewody Podkarpackiego z dnia 28 sierpnia 2007 r.